

# 1 KOLIN

## Kipihac taxlee wê Pol kivuu vô tibii Kolin ge

<sup>1</sup> A Pol wê Anutu vaci vînoo a ên nêb a tu sinale wê Yesu Kîlisi vông ge. A hixôn a lig Sostenis

<sup>2</sup> xii kivuu kipihac tiga vông xam wê xam tu Anutu nue vông vînên mî dô vac vigwe Kolin ge, ên Anutu vînoo xam ên nêb xam tu xomxo ngibua nôn lec yuac wê Yesu Kîlisi vông ge di xam tu i nue, hixôn xomxo vac vigwe vîhati wê he kiyag vya lec il Apumtau Yesu Kîlisi ge, ên Yesu Kîlisi ge xomxo levac wê he vông ge di il êno vông ge hixôn.

<sup>3</sup> Il mag Anutu yuu Apumtau Yesu Kîlisi i vông vizid hixôn kiyang malehe i loc dô hixôn xam.

### *Pol pimil Anutu*

<sup>4</sup> A pimil Anutu ên xam tiyi buc vîhati, ên wê Anutu vông vizid nivîha vô xam lec yuac wê Yesu Kîlisi vông ge.

<sup>5</sup> Anutu vông vizid toto ge vô xam ên nêb xam nêl kiyang nivîha di xovô kiyang vîhati.

<sup>6</sup> Ên ilage xe nêl Kîlisi kitong vô xam di xam hêm kiyang tige xôn pîlihi mî i yêp vac xam nîlôm,

<sup>7</sup> om gwêbaga vizid toto wê Myakilôhô Ngibua vông ge, ti o ma ên xam lêm, di xam dô bin buc wê il lig Apumtau Yesu Kîlisi ob vena le seac vô il ge.

<sup>8</sup> Di il lig Apumtau Yesu Kĩlisi vaci ob ngĩdu xam xõn di xam le pĩlihi, om buc wê Kĩlisi ob vena lec ge, od xam nêb soên ti ob yêp i tii vac vò xam lêm.

<sup>9</sup> Anutu tyuc xam ên nêb xam ob dô xêmyaa nivĩha hixõn nu tuc Yesu Kĩlisi wê il Apumtau ge, di Anutu ob vông i tiyi kiyang wê nêl ge di ob kityoo kiyang ti lêm.

### *Konglegesen Kolin hibũ sea*

<sup>10</sup> Xam lige, a nêl kiyang xêkizêc vò xam lec il lig Apumtau Yesu Kĩlisi lê bêga bê xam dô hixõn kiyang tibed, di xam o lêc hibũ xam sea lêm. Nge, xam nilõm yuu piyõp i yêp tibed.

<sup>11</sup> Xam lige, xomxo wê Klowi lie ge ya nêl vò a ên nêbê xam ngaênma lec kiyang di xam xêmyaa vò myavinê võma.

<sup>12</sup> Kehe bêga nêbê xam ya nêl ên xam nêbê xam timu vò Pol, di xam ya nêl ên xam nêbê xam timu vò Apolos,

di ya nêl ên nêbê xam timu vò Pita, di ya nêl ên nêbê he timu vò Kĩlisi.

<sup>13</sup> Bêna lêc xam nêl tibêge? Kĩlisi ge xam hibũ sea, me? Di a, Pol, a xib lec xax ên xam, me? Di xam lipac mia lec a lêg, me?

<sup>14</sup> A pimil Anutu ên wê a o lipac xam tibeac lêm. Nge, a lipac Klispas yuu Gaias, yuubed.

<sup>15</sup> Om o tiyi wê xomxo ti ob nêl bê xam lipac mia lec a lêg ge lêm.

<sup>16</sup> Vixõhilõg, a lipac Stepanas he vinê nue hixõn. Di a mêd lipac xomxo ya hixõn, lêc a o xovõ lêm.

17 Ên Kĩlisi o vông a la ên nêb a la lipac xomxo lêm. Nge, vông a la ên nêb a la nêl xolac vô xomxo. Lêc a o nêl xolac tiyi xocbê xomxo hixôn piyôp levac mi nêl ge lêm, ên obêc bêge ge od kiyang wê nêl ên nêbê Kĩlisi yib lec xax ge obêc tiyi xocbê kiyang pileva wê nôn maên ge.

*Kĩlisi ge xêkizêc yuu xovôên wê Anutu vông ge*

18 Kiyang wê nêl ên nêbê Kĩlisi yib lec xax ge, xomxo wê xôa obêc ma ge yê kiyang tige tiyi xocbê kiyang pileva. Dom il wê Anutu vô il vêl ge, il xovô ên il nêbê kiyang wê nêl lec wê Yesu yib lec xax pola ge, ge xêkizêc wê Anutu vông ge.

19 Ên Anutu nêl kiyang mi i yêp vac xolac bêga ên nêbê,

“Xomxo wê kô piyôp levac ge, a ob vông he piyôp i vô nipaên, di xomxo wê xovô kiyang tibeac ge, a ob kitya he nêl piyôp vêl.”

20 Xolac nêl bêge, om xomxo wê piyôp levac ge, di xomxo wê xovô kipihac vihati ge hixôn he wê mi ngaênma lec kiyang ge, il ob nêb va lec xovôên wê he vông ge? Ên Anutu nêl pyap ên nêbê xovôên wê xomxo kibun ga vông ge, vidaaên di nôn ma.

21 Anutu ge piyôp levac om vông môp bêga ên nêbê xovôên wê xomxo kibun ga vông ge o tiyi wê ob vông he xovô Anutu ge lêm. Om xolac wê xe mi nêl ge, xomxo yê tiyi xocbê kiyang pileva lê, lêc Anutu nêl ên nêbê xomxo obêc vông i vin kiyang tige ge od Anutu obêc vô he vêl ên he nêl nipaên.

<sup>22</sup> Xomxo Yuda nêb he ob yê do levac di tîbii Glik vông yuac levac ên nêb ob tulec piyôp levac.

<sup>23</sup> Lêc xe ga, xe mi nêl lec wê Kîlisi yib lec xax ge, om he Yuda yê kiyang tige nipaên, nêbê tiyiên ma, di he Glik yê nêbê kiyang tige, nôn ti o yêp vac lêm.

<sup>24</sup> Lêc il wê Anutu tyuc il ge, Yuda hixôn tîbii baba ge, il xovô ên il nêbê Kîlisi ge xêkizêc yuu xovôên wê Anutu vông ge.

<sup>25</sup> Ên Anutu piyôp wê xomxo yê nêb piyôp yacyac ge luu piyôp wê xomxo kibun ga vông ge vêl, di Anutu xêkizêc wê xomxo yê nêbê xêkizêc ma ge, ge luu xêkizêc wê xomxo vông ge vêl.

<sup>26</sup> Xam lige, xam xovô i lôc lec môp wê xam dô vac ilage vô buc wê Anutu vînoo xam mi xam tu i nue ge, ên xam tibeac o tulec piyôp levac gê kibun ga lêm, di xam tibeac o kô xêkizêc gê kibun ga lêm, di xam tibeac o kô lêm levac gê kibun ga lêm. Nge, xam titi kô lêm levac.

<sup>27</sup> Lêc xomxo wê xomxo kibun ga yê nêbê he piyôp maên ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê piyôp levac ge, he ni i yoc ên he, di xomxo wê xomxo kibun ga yê nêbê he nêb xêkizêc ma ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê nêb he xêkizêc ge ni i yoc ên he.

<sup>28</sup> Di xomxo wê xomxo kibun ga yê nipaên nêbê he xomxo pileva ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê kô lê levac ge, he i dô i tiyi xocbê xomxo wê o kô lê levac lêm ge.

<sup>29</sup> Anutu vông bêge, ên nêb xomxo ti ob yong i vô i lêm.

<sup>30</sup> Anutu vông xam la dô hixôn Yesu Kîlisi. Ên Kîlisi ge wê hîlung piyôp wê Anutu vông ge yêp

seac vô il, di Kìlisi vaci vô il vèl ên il nêd nipaên, di Anutu yê il nêb il xomxo nivîha lec yuac wê Kìlisi vông ge, di Kìlisi vông il dô vac môp vîlu wê nivîha ge.

<sup>31</sup> Om il ob vông i tiyi xocbê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê “Xomxo ti obêc nêb pimil ge od i pimil Apumtau vaci.”

## 2

### *Pol nêl kiyang lec wê Kìlisi yib lec xax ge*

<sup>1</sup> Xam lige, ilage wê a loc nêl Anutu xolac kitong vô xam ge, od a o yong a di nêl kiyang tiyi xocbê xomxo wê piyôp levac yuu xovôên nivîhaviha ge lêm.

<sup>2</sup> Ên a xovô bêga tax ên a nêbê buc wê a ob dô hixôn xam ge, od a ob xovô kiyang tived. Ge kiyang wê nêl lec Yesu Kìlisi di nêl lec wê Yesu yib lec xax ge, di a ob nêl kiyang ya hixôn lêm.

<sup>3</sup> Di buc wê a dô hixôn xam ge, xêkizêc wê a vông ge ma, om a dô hixôn xonaên di nignivi yetac.

<sup>4</sup> Mêd kiyang yuu xolac wê a nêl vô xam ge, a o nêl ya piyôp nivîha wê ob vông xam pilepac xam ge lêm. Nge, Myakîlôhê Ngîbua vông xêkizêc vô a di ngîdu kiyang wê a nêl ge xôn.

<sup>5</sup> A vông yuac tibêge, ên a nêb vông vinên wê xam vông ge, kehe i o léc yêp vac piyôp yuu xovôên wê xomxo kibun ga vông ge lêm. Nge, kehe i yêp vac xêkizêc wê Anutu vông ge.

### *Myakîlôhê Ngîbua vông piyôp vô il*

<sup>6</sup> Xomxo wê vông i vin Anutu xolac xêkizêc ge, xe mi nêl xolac hixôn xovôên nivîha vô he, léc

xovôên tige o tiyi xochê xovôên kibun ga lêm, di o tiyi xochê xovôên wê xomxo levac kibun ga vông ge lêm, ên he xôa obêc ma.

<sup>7</sup> Xovôên wê xe mi nêl ge, ge xovôên wê Anutu vông ge. Xovôên tige yêp xôpacên ilage, lêc buc wê Anutu gên o tung lag yuu kibun lêm ge od Anutu nêl pyap nêbê xovôên tige obêc vông il la dô vac xêseac wê i vông ge.

<sup>8</sup> Lêc xomxo levac kibun ga, he o xovô piyôp wê Anutu vông ge lêm. He obêc xovô ge od he ob hi Apumtau wê xêseac kehe ge yib lec xax lêm.

<sup>9</sup> Lêc piyôp wê Anutu vông ge tiyi xochê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê

“Susu wê xomxo manôn o yê lêm di xomxo ninya o ngô lêm di xomxo piyôp o xovô lêm ge, ge wê Anutu viac pyap ên nêb obêc vông vô xomxo wê he xêyaa vin lec i ge.”

<sup>10</sup> Kiyang tige yêp xôpacên lê, lêc Anutu vông Myakilôhô Ngibua lam ên nêb i nêl kiyang tige kitong i yêp seac vô il. Ên Myakilôhô Ngibua xovô kiyang vihati yang om xovô kiyang vihati wê yêp xôpacên vac Anutu nilô ge.

<sup>11</sup> Xomxo ti o tiyi wê ob xovô kiyang wê yêp vac xomxo ngwe nilô ge lêm. Nge, xomxo vaci piyôp ob xovô kiyang wê yêp vac ici va nilô ge. Om Anutu tiyi bêge êno, ên xomxo ti o xovô kiyang wê yêp vac Anutu nilô ge lêm. Nge, Myakilôhô Ngibua wê Anutu vông ge vaci wê xovô Anutu piyôp.

<sup>12</sup> Xe o kô xovôên kibun ga ti lêm. Nge, Anutu vông Myakilôhô Ngibua wê i vông ge lam vô il,

ên nêb i vông xovôên vô il ên il xovô vizid vîhati wê Anutu vông pileva vô il ge.

<sup>13</sup> Xe mi nêl vizid tige kitong vô xomxo, lêc xe o kô xovôên tige vô xomxo kibun ga lêm. Nge, xe nêl i tiyi xovôên wê Myakîlôhô Ngîbua vaci vông vô xe ge, om xe nêl kiyang wê Myakîlôhô Ngîbua vông ge kitong vô xomxo wê Myakîlôhô Ngîbua dô vac he nilô ge.

<sup>14</sup> Lêc xomxo wê Myakîlôhô Ngîbua o dô vac he nilô lêm ge, od he ob vông i vin kiyang wê Myakîlôhô Ngîbua vông ge lêm, ên he ob ngô kiyang ge tiyi xocbê kiyang vidaaên, di he o tiyi wê ob xovô kehe ge lêm, ên Myakîlôhô Ngîbua vaci wê ob nêl kiyang tige kitong vô xomxo.

<sup>15</sup> Xomxo wê Myakîlôhô Ngîbua dô vac he nilô ge tiyi wê ob yaxên kiyang vîhati ge, lêc xomxo kibun ga o tiyi wê ob yaxên xomxo wê Myakîlôhô Ngîbua dô vac he nilô ge lêm.

<sup>16</sup> Ên kiyang yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê  
 “Letya xovô piyôp wê yêp vô Apumtau ge di obêc tixuu i ya kiyang?”

Xolac nêl bêge, lêc xe ga, piyôp wê Kîlisi vông ge yêp vac xe nilôm pyap.

### 3

#### *Xomxo wê tu Anutu nue yuac ge*

<sup>1</sup> Xam lige, buc wê a loc dô hixôn xam ilage, a o tiyi wê a ob nêl kiyang vô xam tiyi xocbê a ob nêl vô xomxo wê timu vô Myakîlôhô Ngîbua ge lêm. Nge, a nêl kiyang tiyi xocbê a ob nêl vô xomxo wê dô hixôn nilô yen kibun ga ge, ên xam

dô tiyi xocbê nume nipwo wê gên o xovô Kîlisi kiyang nivaha ge lêm.

<sup>2</sup> Mêgem a vet xam ya lul pileva, di a o vet xam ya yaên xêkizêc ti lêm, ên xam gên o tiyi wê xam ob wa yaên xêkizêc ge lêm. Di gwêbaga hixôn, xam gên o tiyi lêm,

<sup>3</sup> ên xam gên dô vac môp kibun ga. Gwêbaga a ngô wê xam xêmyaa vô nipaên vô lime di xam ngaênma lec kiyang, om môp tige nêl xam kitong ên nêbê xam gên timu vô môp kibun ga tiyi xocbê tibii madiluhu ge.

<sup>4</sup> Ên xam ya pimil Pol di nêl ên nêbê xam timu vô Pol, di xam ya pimil Apolos di nêl ên nêbê xam timu vô Apolos, lêc môp tige tiyi xocbê môp wê tibii kibun ga mi vông ge.

<sup>5</sup> Om xam xovô lê. Apolos ge letya? Di a Pol, a letya? Xii ga, xii xomxo yuac pileva wê Anutu vông yuac toto vô xii ge, om xii loc vông yuac vac xam mahigun di xam vông i vin Kîlisi.

<sup>6</sup> Om ge tiyi xocbê a loc xin vê vac yuac, nang dêc Apolos loc pivux ya mia, lêc Anutu ge wê vông vê tyip mi vô levac.

<sup>7</sup> Om xomxo wê xin vê ge hixôn xomxo wê pivux ya mia ge, yuu tiyi xocbê xomxo pileva, lêc Anutu tibeđ ge wê lê levac, ên i ge wê vông vê tyip mi vô levac.

<sup>8</sup> Xomxo ti wê xin vê ge hixôn xomxo wê pivux ya mia ge, yuu tiyima, om Anutu ob vông nôn vô yuu xôn i tiyi yuac wê yuu toto vông ge.

<sup>9</sup> Ên xe ga, xe tu Anutu nue yuac, di xam tiyi xocbê yuac yaên wê Anutu vông ge.

*Anutu nue yuac tiyi xocbê xomxo xumac loxên*



Xam tiyi xocbê xumac wê Anutu vông ge.

<sup>10</sup> Ên Anutu vông vizid hixôn piyôp vô a tiyi xocbê xomxo wê xumac loxên ge, om a loc yev teac vac xam bom, di xomxo ya ob lox xumac lec kisii. Om xomxo wê ob lox xumac ge, a nêl vô he ên a nêbê he i viac he êdêc lox xumac nivîha lec teac kisii.

<sup>11</sup> Ên teac wê le pyap ge, ge Yesu Kîlisi, om o tiyi wê xomxo ob yev teac paha ngwe hixôn ge lêm.

<sup>12</sup> Xomxo wê ob lox xumac lec teac kisii ge, he ob lox ya gol me silva me ngîdax nivîhavîha me xax me hêx,

<sup>13</sup> om yuac wê he toto vông ge ob yêp seac timuên vô buc wê Kîlisi ob vena lec ge, ên buc tige ob val hixôn ngwax, om Anutu ob yaxên xomxo toto nên yuac ya ngwax mi yê bêc yuac wê he vông ge nîpaên me nivîha.

<sup>14</sup> Om xumac wê xomxo lox lec teac kisii ge, ngwax yaên obêc ma di i le nivîha ge, od xomxo tige ob kô nôn nivîha lec.

<sup>15</sup> Lêc ngwax obêc ya xumac wê xomxo ti lox ge od xomxo tige ob kô nôn nivîha lec yuac wê i vông ge lêm. Xomxo vaci ob dô nivîha, ên Anutu obêc hêm i vêl ên ngwax tiyi xocbê xomxo hêm susu vêl vac ngwax ge.

*Xomxo vông vinên tiyi xocbê xumac ngîbua wê Anutu vông ge*

<sup>16</sup> Xam ngô lê. Xam ge, Anutu xumac ngîbua xam, di Myakilôhô Ngîbua dô vac xam nîlôm. Lêc mêd xam lungên kiyang tige?

17 Xomxo ti obêc vông Anutu xumac ngibua vô nipaên ge, od Anutu obêc kitya xomxo tige vêl, ên Anutu xumac ge ngibua, di xumac tige xacxam va.

*Il ob pîmîl xomxo kibun ga lêm*

18 Xomxo ti i o lêc kityoo i lêm. Xam ti obêc nêbê xam kô pîyôp yuu xovôên kibun ga pyap ge od xomxo tige i sea pîyôp wê i vông ge di i dô i tiyi xocbê xomxo wê pîyôp maên ge lê, êdêc tulec pîyôp nôn timuên.

19 Ên pîyôp yuu xovôên kibun ga, Anutu yê tiyi xocbê pîyôp yacyac. Tiyi xocbê kiyang wê yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê

“Xomxo wê pîyôp levac ge Anutu ob ku he xôn ya kiyang kityooên wê heche va vông ge tiyi xocbê he vac pulac.”

20 Di kiyang ngwe yêp bêga nêbê

“Apumtau xovô ên nêbê xovôên wê xomxo pîyôp levac vông ge tiyi xocbê susu vidaaên.”

21 Mêgem le i lêc pîmîl xomxo kibun ga lêm. Ên susu vihati ge xam xe,

22 om a Pol xii Apolos di Pita, di susu kibun ga vihati, di maviha dôên, di yibên, di susu wê dô gwêbaga, hixôn susu wê ob val timuên ge, vihati tu xam xe.

23 Di xam tu Kîlisi xe, di Kîlisi tu Anutu xe.

## 4

*Anutu vaci ob yaxên nue yuac wê i vông ge*

1 Mêgem xam lêc wê xe i tiyi xocbê Kîlisi nue yuac wê Anutu vông kiyang xôpacên wê i vông

ge vac xe vigêm ên nêb xe viac di nêl kitong i yêp seac vô xam.

<sup>2</sup> Di xomxo wê ob viac yuac ge kiyang yêp bêga nêbê he i viac yuac i nivîha.

<sup>3</sup> Lêc xam, me xomxo ya obêc yaxên yuac wê a vông ge di nêl bê nivîha me nipaên ge od ge yêp vô xam. Di aca va obêc yaxên yuac wê a vông ge lêm.

<sup>4</sup> Vixôhilôg, a xovô ên a nêbê soên ti o yêp vô a lêm, lêcom a o tiyi wê a ob nêl bê a xomxo nivîha ge lêm. Ên Apumtau vaci wê ob yaxên a.

<sup>5</sup> Om xam o lêc yaxên xomxo lutibed di nêl bê he vông nivîha me nipaên lêm. Nge, xam vông i yêp di buc wê Apumtau ob vena lec ge lê, ên susu wê dô xôpacên vac mapitoc, hixôn kiyang wê yêp xôpacên vac xomxo nilô ge, Anutu obêc vông i lam yêp seac vîhati, di Anutu vaci obêc vông myaviwen vô xomxo vîhati tiyi yuac wê he toto vông ge.

### *Xomxo Kolin yong heche va*

<sup>6</sup> Xam lige, kiyang vîhati wê a nêl ge a nêb a ob ngidu xam xôn om a tixuu kiyang tige lec xii Apolos, ên a nêb xam ngô di xovô di timu vô kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge, di le i lêc timu vô môp ba ya hixôn lêm. Om a nêl vô xam bê xam o lêc yong xomxo ti lê bê nivîha di wê xomxo ngwe bê nipaên lêm.

<sup>7</sup> Ên letya nêl vô ông nêb ông xomxo levacê? Di piyôp wê ông vông ge, ông kô vô letya? Piyôp hixôn vizid vîhati ge, ông kô vô Anutu tibed, om bêna lêc ông yong ông di nêl ên ông nêb ôcông va tu piyôp tige kehe?

<sup>8</sup> Xam so ên xam nêb mêd xam tulec vizid vihati pyapê? Om susu ti o ma ên xam lêmê? Xam mêd luu xe vêl di kô lêm levac mi la dô lec sia king pyap, me? Xam obêc tu xomxo levac ge od obêc nivîha, ên a nêb xe ob tu levac hixôn xam ên il xôn ob kô lêd levac tiyima.

<sup>9</sup> A xo ên a nêbê Anutu vông xe sinale lax timuên tiyi xocbê xomxo vidaaên ge, ên xe dô tiyi xocbê xomxo vông kiyang vô xe pyap ên nêb ob hi xe xib, om he vông xe la le vô xomxo vihati hixôn angela manôn.

<sup>10</sup> Xomxo kibun ga yê xe tiyi xocbê xomxo piyôp maên ên wê xe timu vô Kîlisi ge, dom xam ge, xam nêb xam timu vô Kîlisi om xam kô piyôp levac. Xe ga, xe nêb xêkizêc ma, di xam ge, xam nêbê xam xêkizêc yêp. Xomxo hi vixa ên xam nêb xam xomxo levac, di xe ga, xomxo yê xe nipaên nêb xe xomxo pileva.

<sup>11</sup> Ilage di i val tyip gwêbaga, xe o dô vac nivîha ti lêm. Ên vip den xe di xe kwam liyêê ên mia, di xe nêb ngakwi ma ên xe, di xomxo hi xe ya vigê, di xe nêb xumac wê xe ob dô vac ge ma,

<sup>12</sup> di xe vông yuac levac ya vigêm, lêc xomxo obêc so vya vô xe ge od xe kitaa vô Anutu ên xe nêb i ngidu he xôn, di xomxo obêc vông viyin vô xe ge od xe o vông viyin ti lax vô he lêm. Nge, xe kilê viyin wê he vông vô xe ge.

<sup>13</sup> Di xomxo nêl kiyang nipaên lec xe, lêc xe nêl kiyang malehe lax vô he. Tiyi buc vihati di i val tyip gwêbaga hixôn, he yê xe tiyi xocbê susu yacyac wê xomxo ob nêx i la ge hixôn susu ningeac kibun ga.

*Pol nêl nêb xomxo Kolin i timu vô i vixa*

<sup>14</sup> Kiyang wê a kivuu ga, a o kivuu ên a nêb i vông xam nim i yoc lêm. Ên a xêgyaa vin lec xam tiyi xocbê a nuge xam om a nêb a ob vông xovôên vô xam.

<sup>15</sup> Ên xomxo wê ob viac xam di tixuu xam ya Kîlisi xolac ge mêd he tibeac hiwocên, léc xam mame o tibeac lêm. Nge, a tived wê a nêl Yesu Kîlisi xolac vô xam di xam vông i vin om a tiyi xocbê xam mam a.

<sup>16</sup> Mêgem a nêl kiyang xêkizêc vô xam bêga bê xam timu vô a vixag.

<sup>17</sup> A nêb xam vông bêge om a vông Timoti loc vô xam. Timoti ge, a nug vông vinên wê a xêgyaa vin lec i ge, di i wê viac Apumtau yuac nivîha, om Timoti ob nêl a môp wê a mi timu vô Kîlisi ge kitong vô xam tii vac. Môp tige wê a mi nêl vô xomxo vông vinên vac vigwe vîhati.

<sup>18</sup> Xam ya xo ên xam nêbê mêd a lôc vôn xam ob ma, om xam yong xam.

<sup>19</sup> Léc Apumtau obêc lee yuu ge od a ob lôc vô xam lutibed di yaxên xomxo wê yong he ge. Léc a ob yaxên kiyang wê he nêl ge lêm. Nge, a ob yaxên xêkizêc wê he vông ge.

<sup>20</sup> Ên môp wê xomxo ob tu Anutu nue mi la vac i kwa ngibi ge, kehe o yêp vac kiyang pileva lêm. Nge, kehe yêp vac xêkizêc wê Anutu vông ge.

<sup>21</sup> Mêgem xam nêb a vông môp ngwe na vô xamê? Xam nêb a lôc hixôn viyi ên titô xam ya, me xam nêb a xo vigwe pisiv ên xam di lôc hixôn kiyang malehe?

## 5

*Môp yôdac vêx yuu vux yêp vac konglegesen Kolin*

<sup>1</sup> Xomxo ya nêl vô a ên nêbê môp yôdac vêx yuu vux yêp vô xam bêga nêbê xomxo ti vông yôdac vô ma vinê, lêc o ta wê kê i ge lêm. Môp tige nipaên nôn, wê tibii madiluhu o mi vông ge lêm.

<sup>2</sup> Bêna lêc xam yong xam? Xam sea môp wê xam yong xam ge, di xam nim i yoc ên xam di xam byag, di xam tii xomxo ti wê vông môp nipaên tige i loc vêl.

<sup>3</sup> A ga, a nignivi dô teva ên xam, lêc a nilôg mi xo xam, om a yaxên kiyang wê xomxo tige vông ge pyap, tiyi xochê a dô hixôn xam ge.

<sup>4</sup> Om a nêl bêga vô xam bê xam kitucma lec Apumtau Yesu lê di xam xovô a kiyang i tiyi xochê a dô hixôn xam ge, di xêkizêc wê il lig Apumtau Yesu vông ge ob dô hixôn xam,

<sup>5</sup> om xam vông xomxo tige i loc vac Seten vigê ên i vông i ninivi i vô nipaên, êdêc xomxo tige kinu i loc dô nivîha vô buc wê Apumtau Yesu ob vena lec ge.

*Pol nêl ên nêbê he i tii xomxo nipaên i loc vêl*

<sup>6</sup> Xam yong xacxam va, lêc môp tibêge o nivîha lêm. Yis nipwo tya tiyi wê ob vông blet vihati vuac mi vô levac ge, lêc mêd xam o xovô lêm?

<sup>7</sup> Xam tiyi xochê blet wê yis maên ge, om xam hôm yis vêl, êdêc xam dô i tiyi xochê blet nivîha wê yis maên ge, ên Kîlisi yib di kitya il nêd nipaên vêl pyap, tiyi xochê bwoc sipsip wê he hi i yib lec buc Pasova ilage.

<sup>8</sup> Om il ob sea môt nipaên viyang viyang i tiyi xochê he Yuda nêx yis la xel lec buc Pasova di ya blet pileva wê yis maên ge, di il ob dô hixôn nilôd tibed di nêl kiyang nôn voma, i tiyi xochê blet wê yis maên ge.

<sup>9</sup> Kipihac wê a kivuu i loc vô xam ilage, a nêl vô xam ên a nêbê xam o léc dô hixôn xomxo wê mi vông môt yôdac vêx yuu vux ge lêm.

<sup>10</sup> Kiyang tige, a o nêl lec tibii madiluhu wê vông yôdac vêx yuu vux, di he wê mi doma, di he wê mi vun xomxo susu, di he wê yev vixa kitu vô anutu kityooên ge lêm. Ên xam obêc nêb xam ob dô hixôn tibii madiluhu lêm ge od xam ob la na? Ên xomxo tigeê dô vac vigwe vihati.

<sup>11</sup> Léc kiyang wê a kivuu ge kehe bêga nêbê xomxo ti wê nêl nêb il lig vông vinên ti ge obêc dô vac môt yôdac vêx yuu vux, me obêc doma vô xomxo ngwe susu, me obêc yev vixa kitu vô anutu kityooên, me obêc so vya vô xomxo, me obêc num mi vô mavmav, me obêc vun xomxo ngwe susu ge, od xam o dô hixôn xomxo tibêgee lêm, di xam o léc wa hixôn he lêm.

<sup>12-13</sup> Tibii wê o vông i vin lêm ge, a o tiyi wê a ob yaxên he ge lêm. Ên Anutu vaci obêc yaxên he. Léc lime vông vinên ge, xacxam va ob yaxên he. Om xam tii xomxo ti wê vông môt yôdac vêx yuu vux ge i loc vêl ên xam.

## 6

*Xam o léc vông kiyang vô lime vông vinên lêm*

<sup>1</sup> Xam ti kiyang obêc yêp vô lime ngwe ge om bêna léc xam luu lime vông vinên vêl di kô

kiyang mi la vô tibii madiluhu ên xam nêb he i titô xam nêb kiyangê?

<sup>2</sup> Il wê Anutu nue ge, il obêc yaxên xomxo kibun ga nêb kiyang timuên, lêc xam mêd lungên tige? Xam obêc titô xomxo vihati nêb kiyang timuên, lêc mêd xam o tiyi wê xam ob titô xacxam va kiyang nipipwo ge lêmê?

<sup>3</sup> Xam ngô lê. Il obêc titô angela nêb kiyang timuên, om môp kibun ga, ge tiyi wê il ob titô êno mêge.

<sup>4</sup> Om kiyang obêc yêp lec susu kibun ga ge od bêna lêc xam kô mi la vô tibii wê madiluhu ge ên xam nêb he i titô xam nêb kiyangê?

<sup>5</sup> A nêl kiyang bêge vô xam ên a nêb i vông xam nim i yoc ên xam. Xam lime piyôp wê ob yaxên lime nêb kiyang ge, ti mêd o dô vac xam mahigun lêmê?

<sup>6</sup> Ên lime vông vinên ya vông kiyang vô lie, lêc he kô kiyang tige mi la vô tibii wê vông vinên maên ge ên nêb he i titô.

<sup>7</sup> Môp wê xam kô lime ngwe mi la kiyang ge, ge xam vông i so. Môp wê nivaha ge bêga nêbê lime ti obêc vông nipaên vô xam ge od xam o lêc nêl lêm. Di lime ti obêc vun xam nêb susu ti ge od xam o le vac i xôn lêm.

<sup>8</sup> Xam o timu vô môp nivaha bêge lêm. Nge, xacxam va vông môp nipaên vô lime di vun he nêb susu.

<sup>9</sup> Xam ngô lê. Xomxo nipaên ti ob la dô vac Anutu ben lêm, lêc mêd xam o xovô tige lêm? Xam nilôm i o lêc kityoo xam lêm. Ên xomxo wê vông môp yôdac vêx yuu vux di xomxo wê yev vixa kitu vô anutu kityooên, di xomxo wê



vông môt iimaên vô nipaên, di vux wê vông môt nipaên vô vux vaci,

<sup>10</sup> di xomxo wê vun xomxo susu, di xomxo madoên, di xomxo wê mi num mi vô mavmav, di xomxo wê nêl kiyang nipaên lec xomxo, di xomxo wê vô xomxo ngwe susu vêl ge, xomxo tibêgee o tiyi wê ob la dô vac Anutu ben ge lêm.

<sup>11</sup> Ilage xam ya mi timu vô môt tibêgee, léc Anutu lipac xam vô paha lec di vînoo xam nêb xam tu i nue di yê xam nêb xam xomxo nivîha. Anutu vông bêge lec Apumtau Yesu Kîlisi yuu Myakilôhò Ngîbua wê Anutu vông ge.

### *Il ob vông il nidnivi i pimil Anutu*

<sup>12</sup> Xomxo ya nêl ên he nêbê môt vîhati nivîha tiyi wê il ob vông ge. He nêl vixôhilôg, léc môt ya ob vô nivîha vô il lêm. Môt vîhati ge tiyi wê a ob vông ge lê, léc a ob vông môt ti i viac a lêm.

<sup>13</sup> Xomxo ya nêl ên he nêbê yaên dô ên il xêdyaa di il xêdyaa dô ên yaên. He nêl vixôhilôg, léc Anutu obêc vông yuu xôn xôa obêc ma timuên. Di il nidnivi ge, Anutu o tung ên nêb il vông môt yôdac vêx yuu vux lêm. Nge, il nidnivi ob tu Apumtau xe, di Apumtau ob ngidu il nidnivi xôn.

<sup>14</sup> Anutu tîpi vô Apumtau Yesu kidi lec vac yibên, om obêc tîpi vô il kidi lec vac yibên êno ya xêkizêc wê i vông ge.

<sup>15</sup> Il hixôn Kîlisi tiyi xochê ninivi nôn tîbed, léc mêd xam o xovô lêmê? Tiyi wê il ob hôm Kîlisi ninivi mya ti vêl di vông i tu vêx yôdac ninivi mya ti, me? Ma vêl, môt tibêgee o tiyi lêm.

<sup>16</sup> Vux ti obêc la dô hixôn vêx yôdac ti ge od yuu ob tiyi xocbê nôñ tîbed, lêc mêd xam o xovô tige lêm? Êñ kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge nêl bêga êñ nêbê, “Yuu ob tu ninivi nôñ tîbed.”

<sup>17</sup> Lêc xomxo ti obêc vông i vin Apumtau ge od yuu xôn ob dô nôñ tamaên tîbed.

<sup>18</sup> Mêgem xam xona nêñ êñ môp yôdac vêx yuu vux. Êñ môp nipaên viyang viyang wê xomxo vông ge ob vông he vô nipaên, lêc môp yôdac vêx yuu vux ge wê ob vông xomxo nilô yuu ninivi vihati vô nipaên.

<sup>19</sup> Xam nimnivi ge tiyi xocbê xumac ngibua wê Myakilôhô Ngibua ob dô vac ge, lêc mêd xam o xovô tige lêm? Anutu vông Myakilôhô Ngibua lam dô vac xam nilôm. Om xacxam va o tu xam kehe lêm,

<sup>20</sup> êñ Anutu kisuu xam ya susu levac mabu yocên mi xam tu ixê, om xam nimnivi i pimil Anutu ya môp wê xam vông ge.

## 7

### *Kiyang lec môp iimaên*

<sup>1</sup> Kiyang wê xam kinêg vô a vac kipihac ge, a ob nêl vô xam. Kiyang bêga nêbê xomxo ti obêc dô pileva di iiên vêx obêc ma ge od obêc nivîha.

<sup>2</sup> Lêc môp yôdac vêx yuu vux yêp, om vux toto ge, he i kô vêx di vêx toto ge, he i kô vux.

<sup>3</sup> Di vux i o lêc kol ninivi êñ vinê lêm. Di vinê êño i o lêc kol ninivi êñ liya lêm.

<sup>4</sup> Êñ vêx o tu ici va ninivi kehe lêm. Nge, liya tu vinê ninivi kehe. Di vux êño o tu ici va ninivi kehe lêm. Nge, vinê tu liya ninivi kehe.

<sup>5</sup> Om xam wê xam iima ge, muu o léc kol nimnivi ênma lêm. Vixôhilôg, muu xôn obêc nêl kiyang i yêp tixed ên muu nêb muu ob vông mahigun vac di kitaa vô Anutu ge od obêc nivaha. Léc muu obêc kitaa pyap ge od muu xôn kitucma tii vac nang, ên muu ob dô teva ênma xuhu dia ge od muu o tiyi wê muu ob viac nimnivi nivaha ge lêm di Seten ob yaxên muu di vông muu vac môp nipaên.

<sup>6</sup> Kiyang wê a nêl ga, a o nêl ên a nêb xam vihati ob timu vô ge lêm. Ge yêp vô xam toto, om xam ti obêc nêb timu vô ge od i timu vô.

<sup>7</sup> A nêb xomxo vihati obêc dô pileva tiyi xocbê a ge od obêc nivaha, léc Anutu vông xêkizêc hixôn xovôên vô xomxo toto, om ya ob iima di ya iimaên ob ma.

<sup>8</sup> A ob nêl kiyang ti vô xam ngivihhi yuu vêxwo wê xam gên o iima lêm ge hixôn xam vêxôv bêga bê xam obêc dô pileva tiyi xocbê a ge od obêc nivaha.

<sup>9</sup> Léc xam tiyiên ob ma wê xam ob viac nimnivi nivaha ge od xam iima, ên xam ob dô pileva ge od nilô ngaên ob vông xam vô nipaên, om xam iima ên dô nivaha.

<sup>10</sup> A ob nêl kiyang bo ti vô xomxo wê iimaên ge, léc o aca va kiyang lêm. Nge, Apumtau kiyang, om a nêl kiyang xêkizêc bêga bê vêx i o léc sea liya lêm.

<sup>11</sup> Léc obêc sea ge od i dô pileva di i o léc loc kê vux ngwe lêm. Léc obêc nêb dô pileva lêm ge od i lôc vô liya ên yuu i titô kiyang wê yêp vac yuu mahigun di kitucma i tii vac. Di vux êno i o léc sea vinê lêm.

<sup>12</sup> Nang di a ob nêl kiyang ti vô xam ya. Lêc kiyang ga o Apumtau vya lêm. Nge, aca va nêl bêga ên a nêbê vux wê vông i vin ge ti obêc kô vêx wê madiluhu ge ngwe, lêc vinê obêc lee yuu nêb ob dô hixôn liya ge od liya i o lêc sea vinê lêm.

<sup>13</sup> Di vêx wê vông i vin ge ti obêc kô vux wê madiluhu ge ngwe, lêc liya obêc lee yuu nêb ob dô hixôn vinê ge, od vinê i o lêc sea liya lêm.

<sup>14</sup> Ên vux wê madiluhu ge obêc dô hixôn vinê wê vông i vin ge od tiyi xochê yuu xôn tu Anutu xe. Di vêx wê madiluhu ge obêc dô hixôn liya wê vông i vin ge od tiyi xochê yuu xôn tu Anutu xe. Ên obêc ma ge od xomxo tige nue ob dô tiyi xochê tibii madiluhu ge, lêc o bêge lêm. Ên he nue tu Anutu xe hixôn.

<sup>15</sup> Lêc vêx wê madiluhu ge obêc nêb sea liya wê vông i vin Kîlisi ge od i sea, di vux wê madiluhu ge obêc nêb sea vinê wê vông i vin ge od i sea. Ên kiyang ti o yêp wê ob ku xomxo vông vinên tige xôn ge lêm. Ên Anutu tyuc il nêb il ob dô vac kiyang malehe.

<sup>16</sup> Ông vêx, ông tiyi wê ông ob didii liyam mi loc vô Anutu ge, me? Ông o xovô lêm. Di ông vux, ông tiyi wê ông ob didii vinêm mi loc vô Anutu ge, me? Ông lungên.

*Il ob dô vac môp yuu yuac wê il dô vac di Anutu tyuc il ge*

<sup>17</sup> Apumtau vông môp yuu yuac toto vô xomxo toto, om môp yuu yuac wê xam dô vac vô buc wê Anutu tyuc xam ilage od xam tup vô gwêbaga

hixôn. A mi nêl kiyang tibêge vô xomxo vac konglegesen vihati.

<sup>18</sup> Om xomxo ti obêc gôl ninivi pyap, lêc Anutu tyuc i nêb i tu i nu ge od xomxo tige ob lax duu ninivi xôn tii vac lêm. Di xomxo ti obêc dô di ninivi gôlên ma, lêc Anutu tyuc i nêb i tu i nu ge od i o lêc gôl ninivi lêm.

<sup>19</sup> Ên môp wê ninivi gôlên hixôn môp wê gôlên ninivi ma ge, yuu xôn tiyi xocbê susu pileva. Di môp nôl tibe wê nêb il viac Anutu xolac nivaha di timu vô ge.

<sup>20</sup> Xam lêc dô vac môp yuu yuac i tiyi xocbê xam dô vac ilage di Anutu tyuc xam nêb xam tu i nue.

<sup>21</sup> Om xam wê xam tu xomxo ya nue yuac pileva xocbê kalabuhu ge dêc Anutu tyuc xam nêb xam tu i nue ge, od xam nilôm i o lêc vô viyin ên yuac wê xam dô vac ge lêm. Lêc xomxo levac wê viac ông ge obêc nêb ông sea yuac tige ge od ông sea.

<sup>22</sup> Ên xomxo wê tu xomxo ngwe nu yuac pileva ge, Apumtau obêc tyuc i nêb i tu i nu ge od Anutu ob yê xomxo tige tiyi xocbê o dô vac xomxo ngwe kwa ngibi ge lêm. Di xomxo wê o dô vac xomxo ngwe kwa ngibi lêm ge, Kîlisi obêc tyuc i nêb i tu i nu ge od obêc dô tiyi xocbê Kîlisi nu yuac.

<sup>23</sup> Anutu kîsuu xam ya susu levac mi xam tu i nue, om xam o lêc sea Anutu di loc vac xomxo ngwe kwa ngibi vidaa vidaa lêm.

<sup>24</sup> Xam lige, môp yuu yuac wê xam dô vac ilage di Anutu tyuc xam ge, xam lêc dô vac gwêbaga hixôn Anutu.

*Kiyang lec xomxo wê iimaên ma ge*

<sup>25</sup> Vêx yuu vux wê gên o iima lêm ge, Apumtau o nêl kiyang ti vô a lec he lêm, lêc a ob nêl i tiyi xovôên wê a vông ge, ên Apumtau xo vigwe pisiv ên a di vông xovôên vô a, om kiyang wê a nêl ge nivîha tiyi wê xam ob vông i vin ge.

<sup>26-27</sup> Buc gwêbaga il dô vac viyin levac, om a xo bêga ên a nêbê xam wê xam ii vêx ge, xam o lêc myag môm wê xam ob sea vêx ge lêm. Di xam wê xam dô pileva ge, xam o lêc nêb ii vêx lêm. Nge, xam toto dô i tiyi xocbê xam dô gwêbaga.

<sup>28</sup> Lêc ông obêc ii vêx ti ge od ông o vông nipaên ti lêm. Di vêxwo ti obêc kô vux ti ge, ge o nipaên lêm. Lêc xomxo wê iima ge obêc xo yuac tibeac om a xo ên a nêb viyin tibêge i o lêc tulec xam lêm.

<sup>29</sup> Xam lige, a nêl bêga ên a nêbê buc vô kwabo lec, om buc wê gên yêp ge, xomxo wê ii vêx ge, he i vông yuac vô Anutu i tiyi xocbê xomxo wê iien vêx ma ge.

<sup>30</sup> Di xomxo wê byag ge, he i dô i tiyi xocbê he o byag lêm, di xomxo wê dô hixôn xêyaa nivîha ge he i dô i tiyi xocbê he xêyaa o nivîha lêm. Di xomxo wê kisuu susu ge, he i dô i tiyi xocbê he nêl susu maên ge.

<sup>31</sup> Di xomxo wê vông yuac ên susu kibun ga ge, he i dô i tiyi xocbê he o vông nilô la vô susu kibun ga lêm. Ên môm yuu susu wê dô lec kibun ga ge xôa obêc ma.

<sup>32</sup> A nêl bêge, ên a nêb xam dô hixôn nilôm nivîha, di nilôm i o lêc loc vô môm yuu susu kibun ga lêm. Vux wê o ii vêx lêm ge tiyi wê he ob vông

ni lô la ðiluhu vô Anutu yuac ên nêb ob vông môp wê Anutu xêyaa vin lec ge.

<sup>33</sup> Lêc xomxo wê ii vêx ge ob vông ni lô la vô môp yuu susu wê ninivi xen ge hixôn, ên nêb ob vông vinê xêyaa i vô nivîha,

<sup>34</sup> om ni lô la yuu. Di vêxwo hixôn vêx wê o kô vux lêm ge, he ob vông ni lô la vô yuac wê Anutu vông ge, ên he nêb he ninivi yuu ni lô yen i dô ngîbua. Lêc vêx wê ii vux ge ob vông ni lô la vô môp yuu susu wê ninivi xen ge hixôn ên nêb ob vông liya xêyaa i vô nivîha.

<sup>35</sup> A nêl kiyang tige vô xam ên a nêb i ngîdu xam xôn ði xam dô nimvîha. Di a ob le vac xam xôn lêm. Nge, a nêb xam dô nivîha ði vông ni lôm i loc ðiluhu vô Apumtau.

<sup>36</sup> Xomxo ti obêc xo nêb i vông môp soên, ên wê nu vêx vô vêxwo pyap tîyi wê ob kô vux ge ði nu vêx êno nêb ob kô vux, lêc ma gên o lee yuu lêm ge od ma i timu vô môp wê i xovô ge ði vông nu vêx tige i kô vux, ên môp ii maên o nipaên lêm.

<sup>37</sup> Lêc ma obêc xo vac ni lô nêbê i nu vêx ob dô gilon ði kôên vux obêc ma, ði susu ti o le vac môp xôn lêm ge od i lêc timu vô xovôên wê yêp vac i ni lô ge ði nu vêx i dô gilon ge od obêc nivîha.

<sup>38</sup> Mêgem ma tyo obêc vông nu vêx kô vux ge od nivîha, lêc ma obêc nêb vông nu vêx dô pileva ði iiên vux ob ma ge od ge nivîha yang.

<sup>39</sup> Vêx ti liya obêc gên dô ge od xolac nêl bêga ên nêbê i dô hixôn liya ði seaên liya i ma, lêc liya obêc yib ði vêx tige obêc nêb kô vux paha ngwe nang ge od i kô vux tîyi xovôên wê i vông

ge. Léc i kô vux wê yuu xôn timu vô Apumtau xolac ge.

<sup>40</sup> Léc xovôên wê a vông ge bêga nêbê vêxôv tige obêc dô pileva di kôên vux obêc ma ge od obêc dô hixôn xêyaa nivihâ yang. Di a ga, a xovô ên a nêbê Myakilôhô Ngibua wê Anutu vông ge dô hixôn a om vông xovôên nivihâ vô a.

## 8

*Bwoc liyôhô wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge*

<sup>1</sup> A ob nêl kiyang lec môp wê ob yaên bwoc wê tibii vông i tu daa vô anutu

kityooên ge. Vixôhilôg, il vîhati tulec piyôp pyap, léc piyôp ge pileva wê obêc vông il yong il, léc môp wê ob ngidu il xôn ge, môp xêyaa vin lec maên.

<sup>2</sup> Xomxo ti obêc yong i nêb i xovô kiyang vîhati pyap ge od xovôên wê i vông ge o tîyî lêm.

<sup>3</sup> Léc xomxo ti xêyaa obêc vin lec Anutu ge od Anutu xovô xomxo tige nêb tu ixê.

<sup>4</sup> Om kiyang lec môp wê ob yaên bwoc liyôhô wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, il xovô ên il nêbê anutu kityooên o susu nôn lêm, ên Anutu nôn tîbed wê dô.

<sup>5</sup> Vixôhilôg, susu wê xomxo vînoo nêb anutu, di susu wê he vînoo nêb xomxo levac ge, tîbeac dô kibun ga di dô kisii ganê,

<sup>6</sup> léc il ga, il xovô ên il nêbê Anutu ge tîbed, wê il mag, di ici va tu susu vîhati kehe, om il ob vông i lê i vô levac. Xomxo levac nôn tîbed, ge Apumtau Yesu Kilisi, wê i tu susu vîhati kehe di ici va vông il lax tu ixê.



<sup>7</sup> Anutu kityooên ge o susu nôn ti lêm, léc xomxo vông vinên ya o vyac xovô kiyang tige lêm. Ên ilage he mi timu vô anutu kityooên, di he mi ya bwoc wê tibii vông vô anutu kityooên ge, léc gwêbaga he xo ên he nêbê he obêc ya bwoc tige ge od ob vông he nilô vô ningeac di Anutu ob yê he nêb he xomxo nipaên.

<sup>8</sup> Léc Anutu ob yê môt wê il xa yaên ge di nêl bê il xomxo nivihâ me nipaên lêm. Om il xaên obêc ma ge od Anutu ob yê il nipaên lêm, di il obêc xa yaên ge od il ob kô lê levac vô Anutu lec môt tige lêm.

<sup>9</sup> Léc xam viac xam di xona nê, ên xam tiyi wê xam ob wa yaên tige lê, léc xomxo wê gên o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê wê xam wa ge od obêc vông he nilô vô nipaên.

<sup>10</sup> Xam wê xam xovô ge, xam ti obêc la vac xumac wê anutu kityooên vông ge di la dô mi wa, di xomxo wê o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê wê ông la wa yaên wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge od xomxo tige nilô obêc kidu i nêb i ya yaên tige hixôn.

<sup>11</sup> Om tige tiyi xochê piyôp wê xam vông ge vông lim tige wê o vông i vin xêkizêc lêm ge vô nipaên. Lim tige Kilisi yib ên i êno, léc xam vông i vô nipaên.

<sup>12</sup> Xovôên wê he vông ge myabo, om xam obêc vông bêge ge od tiyi xochê xam vông he sea vông vinên wê he vông ge. Môt tibêge tiyi xochê xam vông nipaên vô Yesu Kilisi.

<sup>13</sup> Mêgem yaên wê a ob xa ge obêc vông a lige ti vô nipaên ge od a ob xa yaên tige i tii vac lêm,

ên a nêb a ob vông a lig tige i vô nipaên lêm.

## 9

*Pol nêl xolac di o kô susu lec yuac wê i vông ge lêm*

<sup>1</sup> Mêd môm ti yêp wê ob le vac a xôn ge, me? Ti o yêp lêm. Mêd a o sinale nôn lêm, me? A ga, a sinale nôn, wê a xê il lig Apumtau Yesu lec magnôn. Di yuac wê a vông vô Apumtau ge yuac tige nôn xam wê vông vinên ge.

<sup>2</sup> Xomxo ya nêl ên he nêbê a o sinale ti lêm, léc xam xovô ên xam nêbê a ga sinale, ên a nêl xolac vô xam mi xam vông i vin Apumtau, om tiyi xocbê môm wê xam vông i vin ge nêl kitong nêbê a sinale nôn.

<sup>3</sup> Xomxo ya obêc vông kiyang vô a lec yuac sinale wê a mi vông ge od a mi luu kiyang bêga vô he ên a nêbê,

<sup>4</sup> Mêd xe o tiyi wê xe ob kô xom yaên hixôn numên vô xomxo vông vinên ge lêmê?

<sup>5</sup> Di Pita hixôn Apumtau Yesu lie di sinale baba kô vinêe wê vông i vin ge mi he xôn la vilee vac yuac, di xam lee yuu ên xam nêbê nivihã, léc mêd xam nêb xe o tiyi wê xe ob timu vô môm tibêge hixôn lêm ge, me?

<sup>6</sup> Mêd xii Banabas, xicxii va o tiyi wê xii ob sea yuac ninivi xen ge lêm, me?

<sup>7</sup> Xam xovô lê. Tibii vevac ob kisuu xen yaên yuu ngakwi wê ob viac heche va ge, me? Ma vêl. Di xomxo ti obêc xin wain vac yuac ge od ici va tiyi wê ob yul nôn ya mi ya, di xomxo ti obêc viac bwoc kau ge od ici va ob gig lul mi num.

<sup>8</sup> Kiyang wê a nêl ga, mêd a nêl i tiyi kiyang kibun ga, me? Lêc kiyang ga yêp vac kipihac xolac hixôn.

<sup>9</sup> Ên kiyang wê Anutu nêl vô Moses ge yêp bêga nêbê, “Bwoc levac ti obêc vông yuac vô ông di kê wit ge od le i lêc ku mya xôn lêm. Nge, i kê wit di ya nôn hixôn.” Kiyang tige, Anutu o nêl lec bwoc vaci lêm.

<sup>10</sup> Nge, Anutu nêl kiyang tige lec xe hixôn, ên xomxo wê vông yuac lec kibun ên nêb ob xin vê ge hixôn xomxo wê ob yul nôn ge, yuu xôn vông yuac levac ên nêb yuu ob kô nôn timuên.

<sup>11</sup> Xe loc nêl xolac vô xam tiyi xocbê xe xin vê wê kinu xen ge vac xam nilôm, om xe obêc kô nôn wê ninivi xen ge ya hixôn vô xam ge od ge tiyi.

<sup>12</sup> Ên xomxo ya kô susu wê ninivi xen ge ya vô xam, lêc xe ga, xe tiyi wê xe ob kô susu i luu vêl vô xam.

Xe tiyi wê xe ob kô susu ninivi xen ge vô xam lê, lêc xe nêb xe ob kô lêm, om xecxe va vông yuac ên susu wê ob ngidu xe nimnivi xôn ge, ên xe nêb xe ob le vac Kîlisi xolac xôn ên xam lêm.

<sup>13</sup> Xomxo wê vông yuac vac Anutu xumac ngibua ge, he kô xen yaên vac xumac ngibua, di he wê mi si daa vô Anutu lec alta ge, he mi kô bwoc wê he mi si ge vilu mi la ya.

<sup>14</sup> Môm yêp bêge, om Apumtau nêl kiyang xêkizêc bêga nêbê xomxo wê nêl xolac ge ob kô susu wê ob ngidu he xôn ge vô xomxo wê he la nêl xolac vô he ge.

<sup>15</sup> Lêc a o kô susu bêge ti vô xam lêm. Di kiyang wê a kivuu ga, a o kivuu ên a nêb a ob

kô susu ya vô xam ge lêm. Ma vêl. Om vip obêc den a di a xib ge od pyap, ên a xêgyaa vô nivîha ên wê a o kô susu ti vô xam ge lêm. Mêgem a ob kitaa susu ti vô xam lêm, ên obêc vô xêyaa nivîha tige vêl ên a.

<sup>16</sup> A mi nêl xolac vô xomxo, lêc o tiyi wê a ob yong a ên wê a mi nêl xolac ge lêm. Ên Anutu vaci vông yuac vô a nêb a nêl xolac, om a nêlên obêc ma ge od a ob tulec myaviwen.

<sup>17</sup> Aca va obêc nêb vông yuac tige ge od tiyi wê a ob kô nôn nivîha lec yuac tige. Lêc o bêge lêm, ên Anutu vaci vông yuac tige vac a vigêg om a ob vông.

<sup>18</sup> Om nôn vatya wê a obêc kô ge? A kô nôn bêga bê a kô yuac nivîha wê a ob nêl xolac pileva vô xomxo di a ob kô susu ti vô he lêm. Ên a tiyi wê a ob kô susu vô he ge lê, lêc a nêb a ob kô lêm.

*Pol tu xomxo vihati nu yuac*

<sup>19</sup> A o tu xomxo ti nu yuac pileva lêm. Lêc aca va nêb a ob tu xomxo vihati nu yuac, ên a nêb a ob didii he tibeac i loc vô Kîlisi.

<sup>20</sup> Om buc wê a dô hixôn xomxo Yuda ge od a dô vac môp tiyi xobê he Yuda mi dô vac ge, ên a nêb a ob didii he i loc vô Kîlisi. A o dô vac Moses xolac kwa ngîbi lêm, lêc a obêc dô hixôn xomxo wê dô vac Moses xolac kwa ngîbi ge, od a dô tiyi xobê a dô vac xolac wê Moses vông ge kwa ngîbi hixôn, ên a nêb a ob didii he i loc vô Kîlisi.

<sup>21</sup> Di a obêc dô hixôn xomxo ba wê o xovô Moses xolac lêm ge, od a dô tiyi xobê he dô ge, ên a nêb a ob didii he mi lôm vô Kîlisi. Lêc a o

sea Anutu xolac lêm. Nge, a hêm Kĩlisi xolac xôn pĩlihi.

<sup>22</sup> Dĩ a ob dô hixôn xomxo wê o vông i vin xêkizêc lêm ge od a dô tiyi xocbê he ge, ên a nêb a ob ngidu he xôn ên he i vông i vin xêkizêc. Om a ob dô hixôn xomxo viyang toto ge od a mi dô vac môt tiyi xocbê he mi dô vac ge ên a nêb a ob didii he ya mi lôm vô Kĩlisi.

<sup>23</sup> A vông môt bêge, ên a nêb a ob vông xolac i vô levac êdêc tulec vizid wê xolac vông ge ya hixôn.

### *Il ob tup xêkizêc ên kô nôn nivĩha timuên*

<sup>24</sup> Il xovô bê xomxo obêc nêb tup mi ngĩnoo ma ge od he vihati tup, lêc xomxo tibed obêc ngĩnoo dĩ kô nôn. Om xam tup xêkizêc êdêc ngĩnoo dĩ kô nôn nivĩha.

<sup>25</sup> Dĩ xomxo wê nêb ob tup mi ngĩnoo ge, he tixuu he nivĩha tiyi buc vihati dĩ he o vông nilô la vô susu ngwe hixôn lêm. He vông bêge ên he nêb he obêc ngĩnoo ên kô nôn kibun ga, lêc nôn kibun ga ge wê obêc pital lutibed dĩ xôa obêc ma. Lêc nôn wê il ob tup ên ge, wê obêc yêp luta.

<sup>26</sup> Om a ga, a tup lêc a o tup mi la vaxvax lêm. Nge, a tup mi la bôbac. Dĩ a vông tiyi xocbê xomxo wê mi hi xomxo ya vigê ge, lêc a o hi vigêg la pĩsiv lêm.

<sup>27</sup> A tixuu nigĩnivi lec viyin ên a nêb i tup vô môt nivĩha, ên a obêc nêl xolac vô xomxo ya dĩ obêc timuên ge lê, lêc Anutu obêc ngĩloo a vêl dĩ a o kô nôn lêm.

# 10

## *Il ob la vac môp nipaên lêm*

<sup>1</sup> Xam lige, a nêb xam xovô wê ilage Moses didii xe buge Islel mi he la vac vigwe myadongên ge, om vîyôbtoc yêp kisii mêd didii he vîhati, di gwec tip lax yêp vîwen vîwen di he vîhati la vac mahigun wê kwepên ge di la kehe vilu ganê.

<sup>2</sup> Om vîyôbtoc yuu xôn gwec ge, tiyi xocbê he vîhati lipac mia di timu vô Moses xolac.

<sup>3</sup> Di he xôn vîhati ya yaên wê Anutu Myakilôhô Ngibua vông vô he ge.

<sup>4</sup> Di he xôn num mia wê Anutu Myakilôhô Ngibua vông vô he ge. Mia tige lam vac ngidax ti wê la hixôn he ge. Ngidax tige, ge Kîlisi.

<sup>5</sup> Lêc Anutu xêyaa vô myavinê vô he tibeac ên nipaên wê he vông ge om kitya he vêl vac vigwe myadongên.

<sup>6</sup> Kiyang tige ob vông xovôên vô il bêga bê il ob do mad vô môp nipaên i tiyi xocbê he vông ilage lêm.

<sup>7</sup> Om xam o lêc yev vixam kitu vô anutu kityooên tiyi

xocbê he ya vông ge lêm. Kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, "He Islel dô mi ya di num, pyap dêc kidi lec mi yoo vô anutu kityooên."

<sup>8</sup> Di il ob vông môp yôdac vêx yuu vux i tiyi xocbê he ya vông ge lêm, ên he tibeac hîwocên tiyi xocbê 23 tausen ge vông nipaên om yib mîma vêl lec buc tîbed.

<sup>9</sup> Di il ob yaxên Apumtau i tiyi xocbê he ya vông ilage lêm. Ên he yaxên Anutu om myel nga he di he yib.

10 Di xam o léc kunac Anutu di nêl kiyang tibeac lec i tiyi xocbê he Islel ya nêl ilage lêm. Ên he kunac Anutu di nêl kiyang tibeac lec i om angela vevac ti lam hi he yib.

11 Môm vihati wê he Islel vông ilage ob vông xovôên vô il, om xomxo kivuu mi i yêp vac kîpihac ên nêb il xê di xona ên môm nipaên, ên buc myahîpu vô kwabo lec.

12 Om xomxo ti obêc xo nêb i le xêkizêc pyap ge od i viac i nivîha ên gec léc tô madia.

13 Môm wê tulec xam ên nêb ob yaxên xam ge, môm tibêge wê ob tulec il vihati tiyima. Léc Anutu ob vông i tiyi kiyang wê hilu pyap ge di ob sea il lêm, om yaxên wê ob tulec il ge Anutu obêc vông i ngînoo il vêl lêm. Nge, obêc hilung môm vô il bêga bê ob vông xêkizêc vô il ên nipaên i o léc pwoo il pec lêm.

*Il o tiyi wê il ob timu vô Anutu hixôn vimwo nipaên ge lêm*

14 Xam lige wê a xêgyaa vin lec xam ge, xam vô nimim vô anutu kityooên di pec ên môm tibêge.

15 Xam piyôp nivîha om a ob nêl kiyang vô xam di xam yaxên kiyang wê a ob nêl ge.

16 Kap wain wê il kîtaa lec di num vac ge tiyi xocbê Kîlisi hi kîtuc il la tu nôn tîbed. Di blet wê il hîbu mi xa ge, tiyi xocbê Kîlisi ninîvi kîtuc il tu nôn tîbed.

17 Blet tige nôn tîbed di il xôn vihati, il xa blet tige, om il dô tiyi xocbê nôn tîbed.

18 Xam xovô lec môm wê he Islel mi vông ge. Ên he obêc tung daa vô Anutu lec alta di ya viwen

ge od tiyi xochê he hixôn Anutu wê i alta tige, he tu nôn tibed.

<sup>19</sup> Kiyang wê a nêl ga, kehe lec vatya? Mêd a nêl ên a nêbê anutu kityooên hixôn yaên wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, ge susu nôn ti, me?

<sup>20</sup> Ma vêl, ge o susu nôn ti lêm. Susu wê tibii madiluhu vông i tu daa vô anutu kityooên ge he o vông vô Anutu lêm. Nge, he vông vô vimwo nipaên. Om a nêb xam o léc kituc loc dô nôn tibed hixôn vimwo nipaên lêm.

<sup>21</sup> Ên o tiyi wê xam ob num vac kap wê Apumtau vông ge, nang dêc la num vac kap wê vimwo nipaên vông ge hixôn lêm. Di o tiyi wê xam ob wa yaên wê Apumtau vông ge, nang dêc la wa yaên wê vimwo nipaên vông ge hixôn lêm.

<sup>22</sup> Léc mêd xam nêb xam ob vông Apumtau xêyaa i vô myavinê, me? Xêkizêc wê xam vông ge mêd luu xêkizêc wê Anutu vông ge vêl, me?

### *Il ob pimil Anutu lê i tiyi buc vihati*

<sup>23</sup> Xam ya nêl ên xam nêbê môp vihati nivîha tiyi wê il ob vông ge. Xam nêl vixôhilôg lê, léc môp ya ob vô nivîha vô il lêm. Di môp vihati nivîha tiyi wê il ob vông ge lê, léc môp ya ob ngidu vông vinên wê il vông ge xôn lêm.

<sup>24</sup> Xomxo ti i o léc xovô môp wê ob vô nivîha vô ici va ge lêm. Nge, i xovô môp wê ob vô nivîha vô he xôn lie vihati ge.

<sup>25</sup> Xam obêc nêb kisuu bwoc liyôhô vac stua ge od le i léc kinêg bê “Bwoc tiga wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, me?” Le i léc kinêg bêge lêm. Nge, xam kisuu mi wa.



26 Ên kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, “Susu vihati wê dô lec kibun ga, Anutu tu kehe.”

27 Tîbii wê o vông i vin lêm ge ti obêc nêb ông loc wa hixôn i, di ông obêc nêb la ge od ông loc, di ông wa yaên vihati wê ob vông vô ông ge, di ông o lêc xo kiyang tibeac lec di kinêg lec yaên tige lêm.

28 Lêc xomxo ti obêc nêl vô ông bê “Yaên tiga, he vông i tu daa vô anutu kityooên” ge od ông xovô xomxo wê nêl kiyang tige di ông xovô viyin wê yêp lec yaên ge.

29 Vixôhilôg, ông tiyi wê ông ob wa yaên tige, lêc vô viyin vô xomxo ti wê nêl yaên kitong vô ông ge, om ông o lêc wa yaên tige lêm.

Aca va tiyi wê a ob xa lê, lêc xomxo ngwe wê o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê a nipaên ên wê a xa ge, om o nivîha lêm.

30 A obêc pimil Anutu ên yaên tige di xa lê, lêc xomxo tige obêc yê di nêl kiyang nipaên lec a lec yaên tige om o nivîha lêm.

31 Mêgem xam obêc wa di num, me xam obêc vông môm vae vae hixôn ge od xam vông môm tige vihati ên pimil Anutu lê i vô levac.

32 Di xam xovô he Yuda hixôn he Glik, hixôn Anutu nue vông vinên vihati, di xam vông môm wê he ob yê nivîha ge, di xam o lêc didii he loc vac môm nipaên lêm.

33 A ga, môm vihati wê a vông ge, a vông ên a nêb xomxo vihati i yê nivîha. Di a o vông môm tige ên a nêb i vô nivîha vô aca va lêm. Nge, a vông ên a nêb i vô nivîha vô xomxo tibeac, ên he i pilepac he vô Anutu di Anutu i vô he vêl ên he nêl nipaên.

# 11

<sup>1</sup> Mêgem xam timu vô a vixag di vông môm i tiyi xocbê a vông ge, ên a timu vô Kĩlisi vixa di vông môm tiyi xocbê Kĩlisi vông ge.

## *Môm wê ducên nivimihi lec bazub xôn ge*

<sup>2</sup> A hi vixag pec ên xam ên wê xam xovô a, di kiyang wê a nêl vô xam ge xam hôm xôn pĩlihi di timu vô.

<sup>3</sup> Lêc a nêb xam xovô kiyang bêga bê Kĩlisi tu vux vihati bazub, di vux vihati tu vinê bazub, di Anutu tu Yesu bazub.

<sup>4</sup> Om vux ti obêc duc nivimihi lec bazub xôn di kĩaa me nêl Anutu xolac ge od ob vông ni yocên vô ici va bazub.

<sup>5</sup> Lêc vêx ti obêc kĩaa me obêc nêl Anutu xolac lêc o duc nivimihi lec bazub xôn lêm ge od ob vông ni yocên vô ici va bazub, tiyi xocbê vêx nipaên wê pul bazub lihi vêl ge.

<sup>6</sup> Vêx ti ob duc nivimihi lec bazub xôn lêm ge od i kiping bazub lihi vô myabo. Lêc môm wê obêc kiping bazub vô myabo hixôn môm wê ob pul bazub ge obêc vông i ni yoc, om i duc nivimihi lec

bazub xôn mô.

<sup>7</sup> Lêc vux i o lêc duc nivimihi lec bazub xôn lêm, ên Anutu tung vux tiyi xocbê ici va, nêb i hilung xêseac wê Anutu vông ge, dom vêx ob hilung xêseac wê vux vông ge.

<sup>8</sup> Ên ilage Anutu o hôm vêx ninivi mi vông i lax tu vux lêm. Nge, hôm vux ninivi di vông i lax tu vêx.

<sup>9</sup> Di Anutu o tung vux ên nêb i ngidu vêx xôn lêm. Nge, tung vêx ên nêb i ngidu vux xôn.

10 Môm yêp bêge, mêgem vêx ob duc nivimihi lec bazub ên i nêl kitong bê i dô vac liya kwa ngibi, ên angela i yê hixôn.

11 Lêc môp wê Apumtau vông ge ob xovô vux vaci di lungên vêx lêm, me ob xovô vêx vaci di lungên vux lêm. Nge, yuu xôn ob ngiduma xôn.

12 Ên taxlee vêx lam vac vux, lêc gwêbaga vêx kô nue vux om xocbê vux lam vac vêx. Lêc xomxo vihati ge Anutu tu kehe.

13 Om xacxam va yaxên lê. Vêx ti obêc kitaa vô Anutu lêc o duc nivimihi lec bazub xôn lêm ge od obêc tiyi, me tiyiên obêc ma?

14 Môm wê il mi vông ge nêl kitong vô il bêga nêbê vux ti bazub lihi obêc dia ge od o tiyi lêm.

15 Lêc vêx bazub lihi obêc dia ge od tiyi xocbê vunacên nivaha, ên Anutu vaci vông vêx bazub lihi dia nêb i hivun he bazub xôn.

16 Xomxo ti obêc nêb ngaên a lec kiyang tiga ge od i xovô bêga bê xe hixôn konglegesen wê Anutu nue ge, xe vihati mi vông môp bêge.

### *Xomxo Kolin vông môp pasa yaên vô nipaên*

17 Kiyang wê a ob nêl vô xam ge, a ob pimil xam lêm. Ên kitucmaên wê xam vông ge o vô nivaha vô xam lêm, di môp nipaên ya yêp vac hixôn.

18 Kiyang taxlee bêga nêbê buc wê xam kitucma mi wê da ge od xam o dô mya tived lêm. Nge, xam wêma nipaên om xam dô kidu kidu. Xomxo ya nêl tibêge vô a di a vông i vin kiyang tige mangwe.

19 Vixôhilôg, môp yêp bêga nêbê xam hibuma sea di dô kidu kidu, ên xomxo wê vông i vin nôn ge he i le seac ên xam xovô he.

20 Lêc buc wê xam kitucma ge, xam o wa pasa wê Apumtau vông ge nivîha lêm.

21 Ên yaên wê xam toto kô mi lam ge xam wa lutibed, om lime ya dô vip di xam ya wa mi num levac mi vô mavmav.

22 Bêna lêc xam vông môp tibêge vac kitucmaên? Xam nêm xumac wê xam ob wa di num vac ge mêd ma, me? Xam mêd wê Anutu nue vông vinên tiyi xocbê xomxo pileva, di xam vông he wê xen yaên ma ge ni yoc. Om a ob nêb va vô xamê? Xam so ên xam nêb mêd a ob pimil xam lec môp tibêge? Ma vêl. A ob pimil xam lec môp tibêge lêm.

*Pol nêl lec wê Yesu vông pasa vô nue ngivîhi ge*

23 Kiyang wê a nêl vô xam ilage, Apumtau vaci nêl vô a. Kiyang bêga nêbê vô buc wê Judas vông Yesu Kîlisi la vac tibii vevac vigê ge, Yesu hôm blet,

24 di kitaa lec mêd hibû di nêl ên nêbê, “Ga a liyôhô wê a vông ên a nêb i ngidu xam xôn. Xam vông i tiyi xocbê a vông vô xam ga di xovô a.”

25 He ya pyap, mêd Yesu hôm kap di kitaa lec di nêl ên nêbê, “Mia wain tiga a hi wê ob vông kiyang paha wê Anutu hilu ge vô nôn lec. Buc wê xam ob num ge od xam vông i tiyi xocbê a vông ge di xovô a.”

26 Om buc wê xam ob wa blet di num wain ge od xam ob nêl kitong bêga bê Apumtau yib

ên il, om xam vông bêge di i loc tyip vô buc wê Apumtau ob vena lec ge.

*Xomxo ti obêc vông pasa vô nipaên ge od ob kô myaviwen nipaên lec*

<sup>27</sup> Mêgem xomxo ti ob viac i nivîha lêm di ob ya Apumtau liyôhô di num Apumtau hi pileva ge od tiyi xocbê vông Apumtau liyôhô yuu hi vô nipaên, om ob kô myaviwen nipaên lec.

<sup>28</sup> Om xomxo toto ge i yaxên he di viac he, pyap dêc ya blet di num vac kap.

<sup>29</sup> Ên xomxo ti obêc ya di num vaxvax di o xovô Apumtau ninivi nivîha lêm ge od ob kô myaviwen levac lec nê nipaên wê i vông ge.

<sup>30</sup> Xam mi vông môp bêge, om xam tibeac tulec viyin wê xam nimnivi vô xêlehe di yidac vông xam, di xam ya wib.

<sup>31</sup> Lêc il toto obêc yaxên il nivîha ge od Anutu ob vông myaviwen tulec il lêm.

<sup>32</sup> Lêc Anutu obêc vông myaviwen nipaên vô il ge od vông ên nêb ob titô il, ên il o kô myaviwen nipaên hixôn xomxo nipaên kibun ga lêm.

<sup>33</sup> Om xam lige, xam obêc kitucma ên nêb wa pasa ge od xam dô binma.

<sup>34</sup> Di xomxo ti, vip ob den i ge od i ya yaên vac ben lê, ên kitucmaên wê xam vông ge i o lêc vô nipaên di xam kô myaviwen lec lêm.

Kiyang ya gên yêp om a obêc miloc vô xam lê, lêc titô.

## 12

*Myakilôhô Ngibua vông xovôên toto vô xomxo*

<sup>1</sup> Xam lige, a nêb a ob nêl xovôên nivihã wê Myakilôhô Ngibua vông vô xomxo ge kitong vô xam, ên xam xovô.

<sup>2</sup> Xam xovô ên xam nêbê buc wê xam gên dô mamdiluhu di lungên xolac ge, od xam nilôm vông xam la vô anutu kityooên wê mayibên ge.

<sup>3</sup> Om a nêb a ob vông xovôên vô xam bêga bê Anutu Myakilôhô Ngibua obêc dô hixôn xomxo ti ge od o tiyi wê ob nêl kiyang nipaên ti lec Yesu lê ge lêm. Di Myakilôhô Ngibua obêc dô hixôn xomxo ti lêm ge od o tiyi wê ob nêl bê Yesu ge Apumtau ge lêm. Ên Myakilôhô Ngibua vaci wê ob ngidu xomxo xôn di i nêl bê Yesu ge Apumtau.

<sup>4</sup> Myakilôhô Ngibua vông xovôên toto vô xomxo, lêc Myakilôhô Ngibua nôn tived.

<sup>5</sup> Di yuac wê il ob vông ge toto, lêc il vông yuac vô Apumtau nôn tived.

<sup>6</sup> Di piyôp toto yêp wê il ob vông yuac ya ge, lêc Anutu nôn tived wê vông xêkizêc vô xomxo vihati ên nêb he i vông yuac ya ge.

<sup>7</sup> Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc wê i vông ge vô xomxo toto ên nêb he toto i vông yuac di i vô nivihã vô xomxo vihati.

<sup>8</sup> Om Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ya tiyi wê he ob nêl xolac hixôn piyôp nivihã vô xomxo ge, di Myakilôhô Ngibua nêl xolac kehe kitong vô xomxo ngwe ên nêb i nêl hixôn nôn vô lie.

<sup>9</sup> Di Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ti tiyi wê ob vông i vin xêkizêc ge, di Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ti tiyi wê ob vông xomxo yidac vô nivihã lec ge.

10 Di xomxo ti kô xêkizêc tiyi wê ob vông do levac ge, di ti tiyi wê ob nêl Anutu xolac yêp seac vô xomxo ge, di ti tiyi wê ob yaxên kiyang yuu môp vihati di xovô bê nivîha me nipaên, di ti tiyi wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge\*, di ti tiyi wê ob nêl vya tige kehe kitong yêp seac ge.

11 Xovôên tige vihati yêp vô Myakilôhô Ngibua nôn tîbed, di ici va titang vô xomxo toto ya xovôên wê i vông ge.

*Il nidnivi toto ge kitucma di la tu nôn tîbed*

12 Xomxo ninivi ge tîbed, di vigê yuu vîxa di manôn yuu nînya yuubê ge dô. Lêc vihati ge kitucma di tu ninivi nôn tîbed. Di Kîlisi êno tiyi bêge,

13 ên il vihati lipac mia ya Myakilôhô Ngibua nôn tîbed om il tu nôn tîbed. Il mangwe Yuda di il mangwe tibii Glik, di il ya tu xomxo nue yuac pileva di il ya o tu xomxo ti nue yuac lêm, lêc il xôn vihati ge, il kô Myakilôhô Ngibua tîbed.

14 Il xovô ên il nêbê xomxo ninivi o tîbed lêm. Nge, mya toto dô.

15 Om xomxo ti vîxa obêc nêl bê, “A o vigê lêm, om a o tu ninivi mya ti lêm.” Obêc nêl bêge ge od ge kityoo nêl, ên i ge ninivi mya ti.

16 Di xomxo ti nînya obêc nêl bêga bê, “A o manôn lêm, om a o tu ninivi mya ti lêm.” Obêc

---

\* **12:10:** Kiyang bo ti wê nêbê xomxo ya kô xovôên tiyi wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge, kiyang tige o nêl lec xomxo kibun ga viyang ti ya lêm. Nge, nêl lec angela vya me vya lag puunê ti, lêc Myakilôhô Ngibua vaci vông vac xomxo mya mi he nêl lê, lêc he o xovô vya tige kehe lêm. Nge, he mya vaci nêl.

nêl bêge ge od ge kityoo nêl, ên i ge ninivi mya ti.

17 Ên il nidnivi vihati obêc manôn ge od il ob ngô kiyang tibêna? Di il nidnivi vihati obêc ninya ge od il ob yaxên susu nivivea tibêna?

18 Lêc môp o yêp bêge lêm, ên Anutu vaci tung ninivi toto ge vihati tiyi xovôên wê ici va vông ge.

19 Ninivi vihati obêc dô mya tixed ge od ninivi nôl tyo obêc tibêna?

20 Lêc môp o yêp bêge lêm. Ên ninivi toto ge kitucma di la tu nôl tixed.

21 Di xomxo ti manôn tiyiên ma wê ob nêl vô vigê bêga bê, “Ông loc dô xel, ên aca va tiyi wê a ob dô nigviha ge.” Di bazub êno tiyiên ma wê ob nêl vô vixa bêga bê, “Ông loc dô xel, ên aca va tiyi wê a ob dô nigviha ge.”

22 Ên il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê xêkizêc ma ge obêc ma ge od il nidnivi ob nivaha lêm.

23 Di il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê o nivaha vêl lêm ge od il vunac vô nivaha, di il nidnivi mya ti wê il xê di il nid yoc ên ge od il viac nivaha.

24 Lêc il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê nivaha ge, il o vông bêge vô he lêm, ên he ge nivaha pyap. Anutu tung ninivi mya titi dô kidu tixed, di ninivi ya wê il xê ên il nêbê pileva ge od Anutu vông lê levac vô he.

25 Anutu vông bêge ên nêb ninivi i o lêc hibû he sea lêm. Nge, ninivi mya toto ge, he i viacma nivaha di ngiduma xôn i tiyima.



<sup>26</sup> Om ninivi mya ti obêc tulec myavinê ge od ninivi vîhati obêc yaxên myavinê tige hixôn. Di ninivi mya ti obêc kô lê levac ge od ob vông xêyaa nivîha vô he vîhati.

<sup>27</sup> Xam tiyi xocbê ninivi wê Kîlisi vông ge, di xam toto tiyi xocbê ninivi mya titi wê Kîlisi ninivi vông ge.

<sup>28</sup> Om Anutu vông yuac vac xomxo vông vinên toto vigê ên nêbê he i vông. Anutu vinoo he wê sinale ge taxlee, nang dêc vinoo xomxo wê ob nêl xolac ge, nang dêc vinoo xomxo wê ob tixuu lie ya xolac ge. Nang dêc vinoo xomxo ya hixôn nêbê he wê ob vông do levac, di xomxo wê ob vông xomxo yidac vô nivîha lec, di xomxo wê ob ngîdu lie xôn, di xomxo wê ob viac yuac vîhati, di xomxo wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên.

<sup>29</sup> Om il vîhati ge, il ob tu sinale, me? Di il vîhati ob nêl xolac vô xomxo, me? Di il vîhati ob tixuu lige ya xolac, me? Di il vîhati ob vông do levac, me?

<sup>30</sup> Di il vîhati ob vông xomxo yidac i vô nivîha lec, me? Di il vîhati ob keac vac vya xôpacên, me? Di il vîhati ob nêl vya tige kehe kitong, me? Ma vêl. Xomxo toto ge, he ob kô he yuac bôbac.

<sup>31</sup> Lêcom xam vông nilôm i loc xêkizêc vô yuac nôn wê ob luu baba vêl ge.

Om a ob nêl môm wê luu môm yuu yuac vîhati vêl ge kitong vô xam.

## 13

*Môm xêyaa vin lecên*

<sup>1</sup> A obêc keac xomxo toto vya di keac angela vya hixôn, léc a xêgyaa obêc vin lec xomxo lêm ge od a tiyi xocbê kileng kileng yuu xax kitivên wê tyuc pileva ge.

<sup>2</sup> Wê a obêc nêl Anutu xolac yêp seac, di a obêc xovô Anutu kiyang wê yêp xôpacên ge vihati kehe, di xovô kiyang vihati kehe hixôn, di a obêc vông i vin xêkizêc tiyi wê a ob nêl di kitôn i hiyal mi loc ge, léc a xêgyaa obêc vin lec xomxo lêm ge od a tiyi xocbê xomxo pileva.

<sup>3</sup> Di a obêc vông susu wê a vông ge vihati la vô xomxo wê susu maên ge, di a obêc vông nignivi mi xomxo si lec ngwax ge, léc a xêgyaa o vin lec xomxo lêm ge, od môp tige ob vô nivîha vô a lêm.

<sup>4</sup> Môp xêyaa vin lecên yêp bêga nêbê xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ni ob nyag decdec di i vông myaviwen nipaên i luu nipaên wê he vông ge lêm. Xomxo wê xêyaa vin lec xomxo ge od ob vông môp nivîha vô he. Di xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ngwe ge od ob yê xomxo tige nipaên lec susu tibeac wê i vông ge lêm. Di xomxo wê xêyaa vin lec xomxo ge ob yong i di kô i lec vô he lêm.

<sup>5</sup> Di xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ob vông xomxo ni nyag vô i lêm, di ob xovô môp wê ob vô nivîha vô ici va ge lêm. Di xêyaa ob vô myavinê vô xomxo lutibed lêm, di ob hôm nipaên wê xomxo vông vô i ge xôn lêm.

<sup>6</sup> Di xomxo tige ob hi vîxa pec ên môp nipaên lêm. Nge, ob hi vîxa pec ên môp nivîha tibed.

<sup>7</sup> Xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ob xona ên myavinê wê ob tulec i ge lêm. Nge, ob

vông i vin kiyang vihati di ob dô bin nôn nivuha wê ob val timuên ge di ob le xêkizêc vac viyin wê tulec i ge.

<sup>8</sup> Môm xêyaa vin lecên o tiyi wê ob tip vac ge lêm. Nge, ob yêp dia. Môm wê xomxo nêl Anutu xolac hixôn môm wê xomxo keac vya xôpacên ge ob tiyôô vac, di môm wê xomxo kô xovôên lec kiyang ge ob tiyôô vac hixôn.

<sup>9</sup> Gwêbaga xovôên wê il vông ge, il xovô bo titi, di xolac wê il nêl ge, il o nêl vihati yêp seac lêm.

<sup>10</sup> Lêc obêc timuên ge od susu wê nivuha nôn ge ob val, om susu wê o nivuha vêl lêm ge obêc tiyôô vac.

<sup>11</sup> Buc wê a gên dô nipwo ge od a keac tiyi xocbê nipipwo keac ge. Di piyôp yuu xovôên wê a vông ge tiyi xocbê he nipipwo ge. Lêc buc wê a lig ge od a sea môm wê he nipwo vông ge.

<sup>12</sup> Kiyang tige nêl lec il. Ên gwêbaga il o xê susu vihati dô seac lêm, tiyi xocbê il xê madnôn vac deac mapitoc ge, lêc obêc timuên ge, od il obêc xê Anutu nôn lec madnôn. Di gwêbaga xovôên wê il vông ge myabo, di obêc timuên ge il ob xovô Anutu hixôn i kiyang vihati i tiyi xocbê Anutu xovô il ge.

<sup>13</sup> Om môm yon wê ob yêp luta ge bêga nêbê môm vông vinên, di môm wê ob dô binên vizid nivuha wê ob val timuên ge, hixôn môm xêyaa vin lecên. Lêc môm ti wê luu vêl ge môm xêyaa vin lecên.

*Môp wê ob nêl xolac yêp seac ge luu môp wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge vêl*

<sup>1</sup> Xam lêc timu vô môp xêyaa vin lecên. Dì xam xêmyaa i vin lec yuac nivîha wê Myakilôhò Ngîbua ob vông vô xam ge, lêc yuac ti wê luu vêl ge bêga nêbê xam nêl Anutu xolac vô xomxo.

<sup>2</sup> Ên xomxo ti obêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge\* od tiyi xocbê o keac vô xomxo kibun ga lêm. Nge, nêl vô Anutu vaci. Ên xomxo wê ngô kiyang tige ob xovô kehe lêm, ên xomxo tige nêl kiyang wê xôpacên ge ya xêkizêc wê Myakilôhò Ngîbua vông ge.

<sup>3</sup> Lêc xomxo ti obêc nêl Anutu xolac yêp seac ge od xolac wê i nêl ge ob ngîdu vông vinên wê xomxo vông ge xôn, dì ob tîpi vô he ên nêb he i timu vô môp nivîha, dì ob vông he nîlô vô viyin maên.

<sup>4</sup> Xomxo ti obêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge, od ob ngîdu vông vinên wê ici va vông ge xôn. Lêc xomxo ti obêc nêl Anutu xolac yêp seac vô xomxo ge od ob ngîdu xomxo vông vinên vihati ge xôn.

<sup>5</sup> A nêb xam vihati obêc keac vac vya xôpacên ge od obêc nivîha. Lêc xam vihati obêc nêl Anutu xolac vô xomxo ge od obêc nivîha luu vêl. Ên môp wê xomxo nêl xolac yêp seac vô xomxo ge luu môp wê xomxo keac vac vya xôpacên ge vêl. Ên xomxo ti obêc keac vac vya xôpacên ge lêc o nêl kiyang tige kehe yêp seac hixôn lêm ge od o tiyi wê ob ngîdu xomxo vông vinên xôn ge lêm.

---

\* 14:2: ông wê 1 Kolin 12:10.

<sup>6</sup> Xam lige, a obêc loc vô xam lêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge od ob ngidu xam xôn tibêna? Lêc a ob nêl kiyang wê Anutu nêl vô a ge kehe kitong vô xam, di a ob vông xovôên ya vô xam, di a ob nêl xolac yêp seac vô xam, di a ob tixuu xam ya kiyang ya ge od môp tibêgee wê ob ngidu xam xôn.

<sup>7</sup> Susu ya xochê pijôg yuu gita ge tiyi bêge êno. Ên xomxo obêc hi nivîha lêm ge od il ob xovô vya ti wê tyuc ge tibêna?

<sup>8</sup> Di vuac obêc tyuc vya yacyac ge od xomxo vevac ob viac he nivîha lêm.

<sup>9</sup> Om xam tiyi bêge êno. Ên xam obêc nêl kiyang vô xomxo vac vya ba wê he lungên ge od he ob xovô kiyang tige kehe tibêna? Kiyang wê xam obêc nêl ge obêc nididun pileva xochê lea ge.

<sup>10</sup> Vixôhilôg, xomxo vya tibeac yêp kibun ga, di vya ti o nididun pileva lêm. Nge, xomxo ngô di xovô kehe,

<sup>11</sup> lêc a obêc lungên kiyang wê xomxo nêl vac vya bangwe ge od xomxo tige ob yê a xochê tibii ba ti di a êno ob xê i tiyi xochê tibii bangwe.

<sup>12</sup> Xam êno, xam tiyi bêge. Xam nêb xam ob kô xovôên hixôn xêkizêc wê Myakilôhô Ngibua vông ge, om a ob nêl vô xam bê xam nilôm i loc vô xovôên wê ob ngidu lime vông vinên xôn ge.

<sup>13</sup> Mêgem xomxo ti obêc kô xovôên vô Myakilôhô Ngibua tiyi wê ob keac vac vya xôpacên ge, od i kitaa vô Anutu, ên i vông xovôên vô i tiyi wê ob nêl kiyang tige kehe kitong i yêp seac ge.

14 Xam xovô lê. A obêc kitaa vô Anutu vac vya xôpacên ge od tiyi xocbê a kinug vaci kitaa di a piyôp o xovô kitaaên tige hixôn lêm.

15 Om a ob vông bêna lec môp tige? A ob vông môp bêga, a obêc kitaa ge od a kinug obêc kitaa di a piyôp ob xovô hixôn. Di a obêc vông lilo ge od a kinug ob vông di a piyôp ob xovô hixôn.

16 Ên ông kinum vaci obêc pimil Anutu vac vya xôpacên ge od xomxo ti wê ngô kitaaên wê ông kitaa ge o tiyi wê ob lee yuu hixôn ge lêm, ên o xovô kiyang tige kehe lêm.

17 Kitaaên wê ông pimil Anutu vac vya xôpacên ge nivîha, lêc o tiyi wê ob ngidu xomxo tige xôn ge lêm.

18 A pimil Anutu ên wê a nêl kiyang vac vya xôpacên tiyi buc vihati luu xam vêl ge,

19 lêc a ob nêl kiyang vac kitucmaên wê xomxo mia lipacên vông ge od a ob nêl kiyang xuhu dia vac vya xôpacên lêm. Nge, a ob nêl kiyang bo ti hixôn piyôp, ên i vông xovôên vô he.

20 Xam lige, xam o lêc xovô kiyang xocbê he nipipwo xovô ge lêm. Vixôhilôg, môp wê nipaên ge, xam o lêc xovô môp tibêge lêm, i tiyi xocbê nipwo wê xovôên ma ge. Lêc kiyang nôn ge, od xam xovô nivîha i tiyi xocbê xomxo levac wê xovôên ge.

21 Kiyang yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê, “Apumtau nêl bêga nêbê, ‘Kiyang wê a ob nêl vô xomxo tige ge, a ob vông tibii wê vya bangwe ge he i kô kiyang tige mi loc nêl vô he, di he ob ngô lê, lêc he ob vông i vin kiyang tige lêm.’”

22 Xolac nêl bêge, om il ob xovô bêga bê môt wê xomxo ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge od Anutu o hilung vô xomxo vông vinên ên nêb he i ngô lêm. Nge, hilung vô tibii madiluhu nêb he i ngô. Di môt wê xomxo ob nêl Anutu xolac ge, Anutu o vông ên nêb tibii madiluhu i ngô lêm. Nge, vông ên nêb xomxo vông vinên i ngô.

23 Om xam vihati vac konglegesen obêc kitucma di keac vac vya xôpacên, di tibii madiluhu ya obêc val dô hixôn xam di ngô vya wê xam keac ge od he ob nêl bê xam vô mavmav.

24 Lêc xam vihati obêc dô di nêl Anutu xolac, lêc tibii madiluhu me tibii wê xovôen ma ge ti obêc val dô hixôn xam di ngô xolac wê xam nêl ge od xolac wê xam nêl ge obêc kitiv i nilô di i xovô nêl nipaên wê yêp vô i ge,

25 di kiyang wê yêp xôpacên vac i nilô ge obêc lam yêp seac, om xomxo tige obêc yev vixa kitu vô Anutu di pimil i nêbê, “Vixôhilôg nôl, Anutu dô vac xam mahigun.”

### *Kiyang lec lilo hixôn xolac nêlên*

26 Om xam lige, il ob vông môt bêna? Buc wê xam ob kitucma ge od yuac yêp vô xam vihati, om xam ti obêc vông lilo, di ti ob tixuu xam ya xolac, di ti ob nêl Anutu xolac di ti ob nêl kiyang vac vya xôpacên di ti ob pilepac kiyang tige. Xam vông môt tige vihati ên i ngidu vông vinên wê xam vông ge xôn.

27 Di xomxo ya obêc nêb nêl kiyang vac vya xôpacên ge od xomxo yuu me yon ob nêl ge od i pyap, di yon xôn ob nêl kiyang lutibed lêm. Nge, yon toto ob nêl, nang dêc ti pilepac.

<sup>28</sup> Lêc xomxo wê ob pilepac vya tige obêc ma ge, od xomxo wê nêb ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge i dô kiyang maên vac kitucmaên, di buc wê ici va obêc dô ge od i nêl vac vya tige vô Anutu.

<sup>29</sup> Di xomxo yuu me yon ob nêl Anutu xolac, di xomxo wê dôên ge he i yaxên xolac wê yon nêl ge.

<sup>30</sup> Di xomxo ti ob dô lêc Anutu vông kiyang vô i nêb i nêl ge od xomxo ti wê dinêl xolac ge i tiyôô di xomxo ngwe ge i nêl kiyang nang.

<sup>31</sup> Xam obêc vông môm bêge ge od xam toto ob nêl xolac vôma ên vihati i xovô di le xêkizêc vac vông vinên.

<sup>32</sup> Xomxo wê mi nêl Anutu xolac ge, he i viac heche va nivîha lê di nêl xolac,

<sup>33</sup> ên Anutu o vông môm judajuda ge vô il lêm. Nge, nêb il dô vac kiyang malehe.

Xam timu vô môm i tiyi xochê xomxo vông vinên vac konglegesen vihati mi timu vô ge.

<sup>34</sup> Môm bêga nêbê xam obêc kitucma mi wê da ge od vêx i dô kiyang maên, di he i o lêc nêl kiyang ti lêm. Nge, he i dô vac vux kwa ngibi di ngô kiyang wê he ob nêl ge, i tiyi xochê Moses xolac nêl ge.

<sup>35</sup> Di vêx ti obêc lungên kiyang ti kehe ge od i kinêg vô liya vac ben xumac lôma. Ên vêx obêc nêl kiyang vac kitucmaên ge od o tiyi lêm.

<sup>36</sup> Xam nêb va? Xam nêb xam tu Anutu xolac kehe, me? Di xolac val vô xacxam va di o val vô xomxo ya hixôn lêm, me?

<sup>37</sup> Xomxo ti obêc xo nêb i tiyi wê ob nêl Anutu xolac ge, me obêc xo nêb kô xovôên vô



Myakilôhô Ngïbua ge, od i léc xovô bê kiyang wê a kivuu ga, Apumtau vông ên nêb il vông i tup vô.

<sup>38</sup> Léc xomxo ti obêc vông i vin kiyang tiga lêm ge od xam o léc vông i vin bê i xomxo xolac nêlên lêm.

<sup>39</sup> Mêgem xam lige, xam nilôm i loc vô môt wê xam ob nêl Anutu xolac ge, di xam o léc le vac môt xôn ên xomxo wê nêb ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge lêm.

<sup>40</sup> Môt gee vihati, xam viac nivïha ên i yêp bôbac.

## 15

### *Kilisi yib di kidi lec nang*

<sup>1</sup> Xam lige, a nêb xam xovô xolac wê a nêl vô xam ilage. Xolac tige xam ngô di vông i vin mi timu vô gwêbaga.

<sup>2</sup> Om xam obêc vông i vin nôn di hôm xolac xôn pïlihi ge od Anutu ob vô xam vêl ên nipaên di xam ob la dô mamviha.

<sup>3</sup> Kiyang taxlee wê luu kiyang baba vêl ge, a ngô di a nêl ila vô xam bêga ên a nêbê Kilisi yib ên il nêd nipaên, tiyi xocbê xolac nêl ilage.

<sup>4</sup> Di he lii i la vac lôva, di buc yon la vêl di i kidi lec vac yibên tiyi xocbê xolac nêl ilage.

<sup>5</sup> Dêc hïlung i vô Pita, nang dêc hïlung i vô Yesu nue ngivïhi vigê yuu di tô mi la yuu.

<sup>6</sup> Dêc hïlung i vô lie tibeac vô buc tived. Xomxo tige naba ngïnoo 500, léc he mangwe yib di he tibeac gên dô gwêbaga.

<sup>7</sup> Nang dêc hïlung i vô Jems di hïlung i vô sinale vihati.

<sup>8</sup> Tĩmuên yang tyo ge, od hĩlung i vò aca va mi a xê, lêc a tĩyi xochê nipwo wê ta o kô i lec i buc bôbac ge lêm.

<sup>9</sup> Ên sinale vĩhati luu a vêl di a o nigvĩha tĩyi wê a ob kô lê sinale tige lêm, ên ilage a vông viyin levac vò Anutu nue vông vinên.

<sup>10</sup> Lêc Anutu xo vĩgwe pĩsiv ên a om vông yuac sinale vò a mi a vông di dô gwêbaga. Lêc vĩzid tyo, nôn o ma lêm, ên a vông yuac xêkizêc luu sinale baba vêl. Lêc o aca va wê vông yuac tige lêm. Ên Anutu vông vĩzid hĩvun a xôn di a vông yuac ya.

<sup>11</sup> Om yuac tige a vông, me sinale baba vông, lêc xe xôn nêl xolac tĩbed ge vò xam om xam ngô di vông i vin.

### *Xomxo yibên obêc kidi lec*

<sup>12</sup> Xe mi nêl ên xe nêbê Anutu tipĩ vò Yesu kidi lec vac yibên, lêcom bêna lêc xam ya nêl ên xam nêbê xomxo yibên ob kidi lec i tii vac lêmê?

<sup>13</sup> Kiyang wê xam nêl ên xam nêbê xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge obêc nôn ge od Kĩlisi êno o kidi lec vac yibên ilage lêm.

<sup>14</sup> Di Kĩlisi obêc kidi lec vac yibên lêm ge od kiyang wê xe nêl ge ob pĩleva, di vông vinên wê xam vông ge êno ob pĩleva.

<sup>15</sup> Obêc bêge ge od kiyang wê xe nêl lec Anutu ge obêc kityooên, ên xe mi nêl ên xe nêbê Anutu tipĩ vò Kĩlisi kidi lec vac yibên. Lêc kiyang wê nêl ên nêbê xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge obêc nôn ge od Anutu ob tipĩ vò Kĩlisi kidi lec vac yibên êno lêm.

16 Ên Anutu obêc tipî vô xomxo yibên kidi lec maviha lêm ge od o tiyi wê ob tipî vô Kîlisi vac yibên êno ge lêm.

17 Anutu obêc tipî vô Kîlisi kidi lec lêm ge od vông vinên wê xam vông ge obêc kityooên, di xam ob gên dô vac nipaên,

18 di xomxo wê vông i vin Kîlisi lêc yib ge xôa ma hixôn.

19 Il vông i vin di dô bin Kîlisi. Lêc xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge od kiyang tige obêc ngîdu il xôn gê kibun ga vaci di nôn obêc ma timuên, om obêc bêna vô il timuên?

20 Lêc kiyang o yêp bêge lêm. Ên Anutu tipî vô Kîlisi vixôhilôg, om Kîlisi kidi lec mugên vac yibên, om il ob xovô bêga bê xomxo yibên vihati ob kidi lec timuên.

21 Xomxo vihati obêc yib ge, kehe yêp vô xomxo ti wê vông nipaên taxlee ge, di xomxo vihati ob kidi lec vac yibên ge, kehe yêp vô xomxo ngwe.

22 Ên xomxo wê pum lec Adam ge vihati obêc yib, di xomxo wê vông i vin Kîlisi ge vihati obêc kidi lec maviha.

23 Lêc xomxo vihati ge obêc kidi lec maviha lec he buc, ên Kîlisi kidi lec tax, om il ob xovô bêga bê buc timuên wê Kîlisi obêc vena lec ge, od il wê il tu i nue ge il ob kidi lec nang.

24 Om buc tige wê susu vihati yang ob tiyôô vac, di Kîlisi obêc kitya xêkizêc wê gavman hixôn xomxo levac vông ge vêl di xêkizêc vihati yang ge ob la vêl, pyap di Yesu obêc vông xomxo hixôn susu vihati lax vac ma Anutu vigê nêb i viac.

25 Ên Kĩlisi ob viac xomxo hixôn susu vihati di i loc tyip vô buc wê xomxo wê vông vevac vô i ge ob la vac i vixa kwa ngibi ge.

26 Kĩlisi obêc kitya xomxo tige vihati vêl, di kitya yibên vêl lec myahipu timuên.

27 Kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, “Anutu vông xomxo hixôn mốp vihati yang la vac i kwa ngibi.” Il xovô ên il nêbê kiyang tige nêl lec wê Anutu vông xomxo hixôn mốp vihati la vac Kĩlisi kwa ngibi ge, lêc Anutu tibeđ wê o la vac Kĩlisi kwa ngibi hixôn lêm.

28 Vihati obêc la vac Kĩlisi kwa ngibi, nang dêc Anutu nu vaci obêc la vac ma kwa ngibi, di Anutu vaci ob tu levac di viac vihati.

29 Kiyang tige obêc kityooên ge od bêna lêc xomxo ya lipac mia vac xomxo yibên nipilêhê? Ên xomxo yibên obêc kidi lec tii vac lêm ge od bêna lêc xomxo lipac mia ên nêb i ngidu xomxo yibên xônê?

30 Di xe ga, xomxo vông viyin vô xe tiyi buc vihati. Lêc xomxo obêc kidi lec vac yibên lêm ge od bêna lêc xe kilê viyinê?

31 Xam lige, a xêgyaa vô nivaha yang ên xam ên wê xam vông i vin il lig Apumtau Yesu Kĩlisi ge. Om a nêl hixôn nôn vô xam bêga bê tiyi buc vihati a dô vac viyin tiyi xochê a ob xib ge.

32 Gê Epesas ga, xomxo vông vevac vô a tiyi xochê bwoc vimen ge. A obêc nêl i tiyi xovôên kibun ga ge od a ob nêl bêga bê viyin tige ob vô nivaha vô a lêm. Di xomxo yibên obêc kidi lec i tii vac lêm ge od il ob vông i tiyi kiyang wê xomxo nêl ên he nêbê, “Il ob xa di num di dô vaxvax, ên vô kwabo lec wê il ob xib di la vêl.”

<sup>33</sup> Xame, le i léc vông i vin kiyang kityoôn tibêge lêm. Ên il ob dô hixôn xomxo nipaên ge od he ob vông môp nivîha wê il vông ge vô nipaên.

<sup>34</sup> Xam sea piyôp judajuda di xam viac piyôp i yêp nivîha. Di xam sea môp nipaên wê xam vông ge, ên xam ya gên o xovô Anutu lêm, om a nêl kiyang tiga vô xam ên a nêb i vông xam nim i yoc.

*Ninivi yibên wê obêc kidi lec ge obêc bangwe*

<sup>35</sup> Lêc xam ya obêc kinêg bêga bê, “Xomxo yibên obêc kidi lec tibêna? Di ninivi wê he vông ge obêc tiyi vatya?”

<sup>36</sup> Ông xomxo piyôp maên, ông xovô bê ông obêc xin susu vê ge od obêc la dô vac kibun nipwo tya dêc tyip timuên. Lêc xinên obêc ma ge od ob tyip maviha lêm.

<sup>37</sup> Di susu vê wê ông xin ge, o tiyi xocbê yatôv yuu lihi ge lêm. Nge, ông xin nôn pileva, xocbê skom vê di susu vê ya.

<sup>38</sup> Lêc Anutu vông vê tige tyip hixôn yatôv yuu lihi tiyi xocbê ici va xovô ge, om vê toto ge obêc tyip hixôn yatôv yuu lihi toto.

<sup>39</sup> Di susu maviha wê dô kibun ga ge vihati, ninivi o tiyima lêm. Nge, he ninivi toto. Om xomxo vaci, ninivi ba ti, di bwoc vaci ninivi ti, di menac ninivi ti, di beac vaci ti.

<sup>40</sup> Di susu ya le lec lag di ya dô gê kibun, lêc vunac vunac wê he vông ge o tiyima lêm. Nge, susu wê le lec lag ge, vunac vunac wê he vông ge viyonên di wê dô lec kibun ga, viyonên.

<sup>41</sup> Om xêseac wê hiyôv vông ge vaci, di xêseac wê dentuc vông ge bangwe, di xêseac wê pitua vông ge vaci ti, di byac luu vông ge vaci ti. Om pitua toto ge, xêseac wê he vông ge toto.

<sup>42</sup> Kiyang tige nêl lec xomxo yibên wê ob kidi lec timuên ge. Ên xomxo ninivi wê yevên ge ob pital, lêc ninivi wê ob kidi lec vac yibên ge obêc pital lêm.

<sup>43</sup> Di ninivi wê yevên ge o susu nivihha ti lêm, lêc ninivi wê ob kidi lec ge od nôñ nivihha hixôn xêseac. Di ninivi wê yevên ge xêhehehe, lêc ninivi wê obêc kidi lec ge xêkizêc ta.

<sup>44</sup> Di ninivi wê yevên ge, ge ninivi kibun. Lêc ninivi wê ob kidi lec ge, ge kinu wê ob la dô maviha vac Anutu ben ge.

Ninivi kibun dô, di kinu ge êno ninivi dô.

<sup>45</sup> Kiyang yêp vac kîpîhac xolac bêga nêbê, “Adam taxlee ge tu xomxo mi dô maviha.” Di Adam ngwe timuên i Anutu nôñ wê ob vông xomxo dô maviha luta.

<sup>46</sup> Môp wê il kinud ob dô maviha ge o val tax lêm. Nge, môp wê il dô madviha gê kibun ga val tax, dec môp wê kinu ob dô maviha ge val timuên.

<sup>47</sup> Xomxo ngwe wê taxlee ge, xomxo kibun ga wê Anutu hôm kibun mi pitii ya ge, di xomxo ngwe wê timuên ge lam gê lag puunê.

<sup>48</sup> Om il xomxo kibun ga, il tiyi xocbê xomxo ngwe wê Anutu hôm kibun mi pitii ya ge, di xomxo wê ob la dô lag puunê ge ob tiyi xocbê xomxo ngwe wê lam gê lag puunê ge.

<sup>49</sup> Gwêbaga il dô tiyi xocbê xomxo ngwe wê kibun ga ge, lêc obêc timuên ge od il ob dô tiyi

xochê xomxo ngwe wê lam gê lag puunê ge.

<sup>50</sup> Xam lige, a ob nêl bôbac vô xam bê il nidnivi kibun ga o tiyi wê ob la dô vac Anutu ben ge lêm. Me susu wê ob pital ge o tiyi wê ob la dô hixôn susu wê pitalên obêc ma ge lêm.

<sup>51</sup> Xam ngô lê. A ob nêl kiyang xôpacên ti kitong vô xam bêga bê il ga, il ya xibên obêc ma, lêc il vihati nidnivi obêc pikwê paha lutibed

<sup>52</sup> vô buc timuên wê vuac ob tyuc ge. Vuac obêc tyuc di xomxo yibên obêc kidi lec maviha vac yibên di he ob pital i tii vac lêm, di il xôn nidnivi obêc pilepac manôn viyonên ti.

<sup>53</sup> Om il nidnivi wê pitalên ge obêc pilepac di obêc pital i tii vac lêm, di il nidnivi wê yibên ge obêc yib i tii vac lêm. Nge, ob dô maviha luta lêc luta.

<sup>54</sup> Vô buc tige il nidnivi pitalên obêc pilepac di pitalên obêc ma, di il nidnivi yibên obêc pilepac di yibên obêc ma, om obêc vông kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge vô nôn lec, kiyang wê nêl ên nêbê, “Anutu vông vevac vô yibên ge nginoo vêl om kitya yibên vihati vêl.

<sup>55</sup> Om xêkizêc ti wê yibên vông ge dô tina? Di myavinê wê yibên vông ge dô tina?”

<sup>56</sup> Myavinê wê yibên vông ge, kehe yêp vac môp nipaên wê xomxo mi vông ge. Di xêkizêc wê môp nipaên vông ge, kehe yêp vac Moses xolac.

<sup>57</sup> Lêc il ob hi vixad i pec ên Anutu, ên Anutu vông il lig Apumtau Yesu Kilisi lam ên il, om lam vông vevac vô môp nipaên hixôn yibên mi kitya vêl om vông il dô vac xêkizêc wê i vông ge.

<sup>58</sup> Xam lige wê a xêgyaa vin lec xam ge, xam le

xêkizêc vac vông vinên di xam o lêc xona mi le teva lêm. Nge, xam vông Apumtau yuac xêkizêc i tiyi buc vihati, ên xam xovô pyap bê yuac wê il vông vô Apumtau ge, il o vông pileva lêm. Nge, vihati obêc vô nôn lec.

## 16

### *Mone wê ob ngïdu Anutu nue xôn ge*

<sup>1</sup> A ob nêl kiyang lec mone wê il ob kituc di vông i la vô xomxo vông vinên Jerusalem ên i ngïdu he xôn ge. Xam vông i tiyi xocbê a nêl vô konglegesen toto vac vigwe levac Galesia ge.

<sup>2</sup> Lec da vihati ge, xam toto wê mone wê xam tulec vac da tige di tung viwen i dô viyonên di bin buc wê a obêc miloc ge, êdêc buc wê a obêc miloc ge od xam o lêc myag mone lêm.

<sup>3</sup> Ên a ob miloc ge od xam vinoo lime ya, di a ob kivuu kipihac di vông vô he, ên he i kô hixôn mone tige mi loc Jerusalem.

<sup>4</sup> Lêc a obêc xo ên a nêb a ob la hixôn he ge od xe xôn ob la.

### *Pol nêb ob la yê he Kolin*

<sup>5</sup> A nêb a ob la tup vac vigwe levac Masedonia, om a ob la xê he vêl tax dêc miloc vô xam.

<sup>6</sup> Di a ob dô hixôn xam buc ya, om a lungên, mêd a ob dô di buc lun yuu viyiiên i loc vêl lê, di a obêc nêb la vigwe ya ge od xam obêc ngïdu a xôn.

<sup>7</sup> A obêc miloc vô xam ge od a nêb a ob sea xam lutibed lêm. Apumtau obêc tyuc lec ge od a ob dô hixôn xam buc xuhu dia tya.



<sup>8</sup> Lêc a nêb a ob dô Epesas ga di buc Pentikos i lam loc vêl lê,

<sup>9</sup> ên vuayen tax ên a di yuac tibeac yêp tiyi wê a ob vông ên i vô nôn nivîha. Lêcom xomxo wê nêb ob vông yuac i vô nîpaên ge tibeac dô hixôn.

<sup>10</sup> Timoti obêc miloc vô xam ge od xam viac i nivîha ên i dô hixôn nilô nivîha, ên Timoti vông Apumtau yuac tiyi xocbê a vông ge.

<sup>11</sup> Om xam o lêc wê i tiyi xocbê xomxo pileva ti di vô nîmim vô i lêm. Di buc wê ob sea xam ge od xam vông i lôm hixôn kiyang malehe vô a, ên a hixôn lige ya, xe dô bin i.

<sup>12</sup> Il lig Apolos ge, a nêl nginong ên a nêb i kô lige ya mi he i loc vô xam lê, lêc Apolos xêyaa o vin lec wê nêb ob loc decdec ge lêm, om ob dô lê, di obêc xovô buc ti ge od ob miloc vô xam.

*Pol nêl kiyang myahîpu ya*

<sup>13</sup> Xam viac xam nivîha di le xêkizêc ya vông vinên. Di xam o lêc xona lêm. Nge, xam dô i tiyi xocbê xomxo wê xêkizêc ge.

<sup>14</sup> Môm vîhati wê xam ob vông ge, xam xêmyaa i vin lecma di xam vông.

<sup>15</sup> Xam lige, xam xovô Stepanas he vinê nue wê he vông i vin taxlee vac vîgwe levac Glik, di he xôn vông nilô la tîbed vô yuac wê ob ngîdu lie vông vinên xôn ge. Om a ob nêl vô xam bê

<sup>16</sup> xam vô nînyam lehe vô xomxo tibêgee, hixôn xomxo vîhati wê vông yuac hixôn he ge.

<sup>17</sup> A xêgyaa vô nivîha ên wê Stepanas yuu Potyunetas yon Akaikas val vô a ge, ên xam o tiyi wê xam ob lam ge lêm, lêc tiyi xocbê yon tu xam mamnôn mi val vô a,

<sup>18</sup> om yon vông a nilôg vô viyin maên tiyi xochê he vông xam nilôm vô viyin maên ge. Om xam kô xomxo tibêge lec nivîha.

<sup>19</sup> Konglegesen wê dô vac vigwe levac Esia ge vîhati nêl vîdiiên vô xam. Dî Akwila yuu vinê Plisila hixôn xomxo vông vinên wê mi kitucma vac yuu ben ge nêl vîdiiên nivîha vô xam lec Apumtau lê.

<sup>20</sup> Xomxo vông vinên ga vîhati nêl vîdiiên vô xam. Xam pulma vigêm ên i nêl kitong bê xam xêmyaa vin lecma.

<sup>21</sup> Kiyang myahîpu timuên tya ga, a Pol, aca va kivuu ya vigêg dî a nêl vîdiiên vô xam.

<sup>22</sup> Xomxo ti xêyaa obêc vin lec Apumtau lêm ge od Apumtau i vông myavîwen nîpâên vô i dî tii i vêl. O Apumtau, ông lamê.

<sup>23</sup> Xêyaa vin lecên yuu vizid wê Apumtau Yesu vông ge i viac xam.

<sup>24</sup> A xêgyaa vin lec xam vîhati lec Yesu Kîlisi lê. Kiyang nôn.

**Yesu Xolac**  
**The New Testament in the Patep Language of Papua**  
**New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini**  
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcd1f7ad8